

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 2 K na leto. (Za Nemčijo 2 K 50 vin., za Ameriko in druge tuje države 3 K). — Poštomne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 43.

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1910

Leto XXIII.

Politična draginja.

Zdaj vemo vse. Liberalci v kranjskem deželnem zboru so natančno pojasnili, kako se dá odpraviti draginja. Treba je samo izvršiti te-le reči: Prvič: odpreti se morajo meje za živo živino in za zaklano meso iz tujih držav. Drugič: podreti se morajo cerkve. Tretjič: prepovedati se mora vsako romanje in četrtič: frančiškani, kapucini in usmiljeni bratje se morajo izgnati iz dežele. Tak je recept, ki so ga razložili liberalni padarji z občudovanja vredno neumnostjo zadnje sredo v ljubljanskem deželnem dvorcu, kakor poročamo na drugem mestu našega lista.

Po domače se pravi ta reč tako-le: »Halo, nad kmeta in nad farje! Uradnik, delavec, meščan se mora nahujskati proti kmetu in cerkvi, češ, da sta ta dva kriva draginje.« Veliki lopov cesar Neron je dal zažgati rimsko mesto; med obupano ljudstvo je pa vrgel laž, da so zažgali kristjani ter jih je nato z vso grozovitostjo in krvoločnostjo začel preganjati. Iz te šole so naši liberalci, samo s tem razločkom, da se njihova laž nikogar več ne prime in da je ves njihov krik onemoglo jecanje pijanega žganjarja, ki žuga, da bo celemu svetu kri izpil, ki pa še samega sebe ne more držati po koncu.

Ni pa popolnoma prazna liberalna gonja proti kmetu in cerkvi. Zveza našega kmeta s cerkvijo, njegova verska zvestoba, njegovo prísrčno razmerje z njegovimi duhovniki je res kriva draginja, in sicer tiste draginje, ki liberalce najbolj boli. Ta zveza nima nič opraviti z mesom in kruhom, jajci in mlekom, pač pa so zavoljo nje nezno dragi poslanski mandati v našem narodu, tako dragi, da si mnogo lažje privoščijo zadnji dninar vsak dan

pečenko, kakor na primer kak Gangl državno poslanstvo. To je tista draginja, zavoljo katere liberalcem šklepečejo zobje, zavoljo katere se suše na duhu in telesu, da se opotekajo krog kakor sedem suhih krav iz faraonskih časov.

Zalostna je njihova figura; najhujše pa je, da jim nihče ne more dati nobenega upanja za prihodnost. Draginja za državnozbornsko poslanstvo bo še vedno hujša; poskočila bo poleg tega tudi za deželni zbor in za občinska odborniška mesta. Glasov ni in jih ne bo za nobeno ceno. Prav se mora razumeti liberalce. O argentinskih volih govore, mislijo pa na svoje volivce, srbske buše so jim na jeziku, pomenjajo pa tiste glasovnice, ki jih neče od nikoder biti za njihovo stranko. Po pravici torej tožijo o neznočni draginji in popolnoma upravičeno je, da zanjo dolže našega kmeta in z njim tako tesno zvezano cerkev.

Mandatov ni in vedno se manjša verjetnost zanje. To jih boli; vsled tega jim kruli politični želodec in v svojem lačnem obupu sami ne vedo, kaj delajo. Med seboj se kavsajo in drug drugemu mečejo v lice najhujše psovke. Volivec se jim pa smeja in jih dobrodušno tolaži, naj si utešijo svoj gladni život s tistimi knofi, ki so jih svoj čas tako velikosrčno delili »klerikalcem«.

V enem letu bodo po celi deželi občinske volitve po novem občinskem redu. Takrat bo draginja za liberalce stopila na vrhunec; celo Ljubljana se bo premladila in po mestih pojdejo marsikje stari liberalni stebri med obrabljen šaro. Po kmečkih občinah bo pa prišel plačilni dan: kmet bo pošteno in z obrestmi plačal, kar je liberalcem dolžan. Ker je toliko pameten, da ne mara nastavljalati zajca za oskrbnika svolega

zeljnika, ga hočejo gospodarsko uničiti. Radi bi mu ubili glavni vir njegovih dohodkov, živinorejo, radi bi ga pregnali z rodne zemlje. Za to usmiljenost prejmejo svoje plačilo, kakor se spodobi. In če pridejo, kakor se sempatja čuje, tudi državnozbornske volitve, dobijo odgovor, ali sme kmet romati na božja pota, ali ne, ali sme slovenski mladenič neoviran vstopiti v samostan, če čuti poklic za to, in ali sme nemoten izvrševati redovnik svoj težki, vzvišeni stan.

Celo Gangl se je pri zadnji kandidaturi sramoval povedati, da je liberallec. Povsod je dal nabiti, da je neodvisen kandidat. Zato bi res radi poznali kmeta, ki je še tako za luno, da se še šteje med liberalce. Če je kje kateri, potem mu le zabrusimo v obraz, da je on tisti, ki se mu dobro godi, kakor je rekel liberalec Višnikar v deželnem zboru, da je tisti, pri katerem so krvavi žulji le neresnična bajka, kakor je povedal dr. Triller, in da je on tisti, ki hrepeni po tem, da se odpro meje tuji živini in s tem s kugo in nizkimi cenami izpraznijo naši hlevi. Liberalni oštirji bi pač radi videli, da bi hodil kmet namesto v cerkev samo k njim pit in zapravljat; namestu na božjo pot, naj bi romal po raznih liberalnih veselicah in sokolskih zletih in rohnol proti duhovnikom in menihom.

Liberalen kmet je izdajavec svoje-ga stanu, izvržek svojih bratov, sramota za domačo vas. Tisti, ki grede slepo za njim, morajo pa biti neumni kot noč, brez spomina, brez razuma, topa drva. O tem smo na jasnem, in kadarkoli se bodo liberalci zopet drznili v javnost, jim bode naše ljudstvo s primerno jasnostjo povedalo, da politična draginja zanje še ni prenehala.

[Signature]

Deželni zbor kranjski.

Ravno pred sejo minule srede je bilo razglašeno, da je cesar potrdil dve postavi, katere je bil napravil deželni zbor prejšnji teden, in sicer mestni statut ljubljanski in volivni red za Ljubljano in pa občinski in volivni red za ostale občine po deželi.

Razume se, da so bili poslanci S. L. S. zadovoljni in veseli, kar se pa o nasprotnih strankah ne more reči. Za udarcem, katerega so dobili liberalci pri volitvi na Dolenjskem, je prišla še potrditev dveh postav, katerima so naši ljubi liberalci nasprotovali kar so mogli, ker vedo, da vsled novega volivnega reda za občine izgube še tiste redke občine po deželi, koder še gospodarita liberalni uradnik in oštir. A tudi v ljubljanski občinski svet, kjer so bili doslej liberalci sami med seboj, pridejo možje drugih strank, zlasti pa naše stranke, ki bodo liberalcem tudi v občinskem svetu ljubljanskem gledali in stopali na prste. Potrži so bili pa tudi nemški poslanci. Novi volivni red za občine pomeče še letos z nemškimi ostanki v nekaterih občinah, n. pr. v Trzinu, Jesenicah i. dr. Vse tiste nemške stranke, ki stoje pod komando nemškega »volksrata«, so se prizadevale preprečiti potrditev teh postav. Pa je vendar šlo, vključ vsemogočnim Nemcem, in tako so postavljeni liberalci na laž, ker so vedno kričali in pisarili po svojih listih, da nikdar potrjene ne bodo. In tako se bo še večkrat zgodilo.

Poslanec, dekan Lavrenčič je vložil predlog, da se uredijo pravne razmere meščanske korporacije v Kamniku in pa da se do ureditve tega vprašanja gospodarstvo v korporaciji pravilno vodi.

Poslanec Piber pa predlaga, da se uredi vprašanje naprave in vzdrževanja ograj ob skupnih pašnikih.

Potem so prišli v razpravo predlogi finančnega odseka. O nujnem predlogu dr. Lampeta in tovarišev zaradi podpore kmetovalcem, ki trpe vsled letošnjih neugod, se je sklenilo: C. kr. deželna vlada se pozivlje, da izposluje izdatno državno podporo za prebivalstvo, ki trpi vsled črva in drugih neugod. Podpora naj se porabi za nakup gnojil in semen. Odpiše naj se zemljiški davek. V razpravi so govorili poslanci Dular, Drobnič, Matjašič in Lavrenčič, ki so opisovali žalostno stanje vsega kmetijskega stanu zaradi letošnje slabe letine.

Mestni občini ljubljanski se dovoli, da sme najeti posojilo v znesku 1 milijona 450.000 K, poleg tega pa še 200.000 kron za zastavljalnico. Sklene se, da se odpravi mostnina na mostu čez Kolpo pri Brodu.

Odobrita se računsko zaključka za leto 1909 o učiteljskem pokojninskem zakladu in o šolskem zakladu. Pri tej priliki se razkorači dr. Triller in začne dokazovati, kako je potrebna uravnavna učiteljskih plač in dolži našo stranko, da ni prijateljica šole, ker ne skrbi do-

volj za učiteljstvo. (Klic: Saj ste imeli večino, zakaj jim niste bolj pomagali.) Zavrne ga dr. Lampe, ki pravi, da sedaj pač ni pravi trenutek razpravljati o tej stvari. Ko bodo urejene finančne razmere, pride tudi učiteljsko vprašanje na vrsto.

Sklene se ustanoviti

zavarovalni zaklad za deželna poslopja.

O tem je govoril poslanec Kobi. Dežela ima svoja poslopja zavarovana za 4.000.000 kron. Stojte daleč drugo od drugega. Je nemogoče, da bi kak požar uničil več poslopij hkratu, tudi so zidana ognja varno. Temu so se upirali nasprotniki, in sicer Pirc, Apfalter in dr. Tavčar, ki je bil strašno slabe volje, znesel se je celo na šopke, ki sp jih naši poslanci imeli.

Liberalne govornike zavrne dr. Šusteršič. Dežela je za zavarovanje že veliko izmetala. Kar se tukaj predlaga, ni nič nevarnega, ampak je za deželo lep dobiček. Predlog deželnega odbora je lep zgled za ljudstvo, ki naj se tudi združi in ustanovi lastno zavarovalnico, da ne bo futralo tujih zavarovalnic.

Dr. Lampe pove, da se bo zavarovanje po lastnem zakladu izvršilo polagoma, ker zavarovanja deželnih poslopij itak potečejo v različnih rokih. Poslanec Kobi zavrne nasprotnike, da zato nasprotujejo predlogu, ker zastopajo interese svojih kapitalističnih zavarovalnic.

Nato je poročal poslanec Hladnik o predlogu dr. Novaka radi uvoza tuje živine in argentinskega mesa v našo državo. Predlagal je imenom upravnega odseka, da se preide preko tega predloga na dnevni red. Ob tej priliki se je vnela živahna in dolga razprava

o draginji

sploh. Liberalci so bili štempljani kot sovražniki kmetijskega stanu, grdi hlapci in komedijantje, katerim ni nič za draginjo, ampak samo za to, da bi nekaj nerazsodnih ljudi dobili na svojo plat, zlasti v Ljubljani, kjer bodo kmalu volitve. Poslanec Hladnik je v uvodnem govoru povedal, zakaj odklanjajo naši poslanci predlog liberalcev, ki hočejo preplaviti naša mesta s tujo živino in ameriškim mesom. Zvaljal je: Draginja se ne omejuje samo na meso in druga živila, ampak se razteza tudi na vse obrtne izdelke. Iz gole dobičkarije se snujejo karteli, da lažje dražje izdelke. (Klici: To je draginja!) Da, to je oderuštvo! Orodje in stroji so v Švici in Nemčiji polovico cenejši kakor pri nas. Kmet mora vse drago plačati, sedaj pa zahtevajo, naj se odpre meja za tujo živino in meso, da kmet svoje živine za primerno ceno prodati ne bo mogel. Nečejo pa odpreti meje za uvoz obrtniških izdelkov. Kmet naj postane berač! (Tako je!) Kmetija brez živinoreje nič ne nese! (Pritrjevanje.) Mesarji jamrajo, da jim gre slabo, a mesarjev je vedno več, živinorejcev pa vedno manj.

Z uvozom tuje živine se bo uvažala tudi živinska bolezen, ki bo pokončala mnogo naše živine. Z argentinskim mesom se ljudi samo farba, češ, da bo po 80 h kg, a v resnici bo vsaj po 1 K 29 h. (Op. poroč.: V soboto se je prodajalo argentinsko meso na Dunaju od 1 K 40 h do 1 K 80 h kg. Še enkrat dražje, kakor se je obetalo ljudem!) Če se oprimemo argentinskega mesa, se izročimo na milost in nemilost velikim kapitalistom, v katerih rokah je argentinska živina in trgovina z mesom. (Res je!) Mi moramo skrbeti, da bo mogel kmet saj svoje pridelke in živino prodati po primerni ceni, da bo mogel sploh shajati. (Živahno odobravanje.) Naš kmet ne sme postati suženj židovskih kapitalistov, kakor je postal argentinski kmet! (Živahno odobravanje.)

Oglasi se tisti, ki je stavil predlog o uvozu živine, gospod dohtar Novak. Take kolobocije že dolgo nismo slišali v zbornici. Vsak si je moral misliti, če je Novak v drugih rečeh tako slab zagovornik, kakor slabo in zmešano zagovarja svoj predlog, potem gorje tistim, ki padajo njemu v roke. Če se sami ne znajo in ne morejo rešiti, dr. Novak jih tudi ne bo. Med drugim je trdil, da se liberalci potegujejo za kmeta. (Velikanski smeh.) Kmet brez meščana živeti ne more. Meso se mora poceniti. Uvažati se mora živina iz tujih dežel, a iz Avstrije se ne sme nobeno živinče odvesti. (Klic: Samo dr. Novak!) Ko je na ta način pokazal bistvo liberalne ljubezni do kmeta, je nehal, ko je videl, da se zbornica prazni. Dr. Novaka je izdelal poslanec

dr. Žitnik.

Na Dunaju se je začelo gibanje za uvoz mesa in živine. A mi smo navezani na Ogrsko, ki se temu ustavlja, imamo pa tudi carinsko pogodbo z Nemčijo. Odprla se je rumunska meja, a nobenega mesa še ni k nam, ker ga nimajo tam. Vi pijete, da naj se zniža carina na meso in živino, a z isto pravico smemo zahtevati, da se zniža carina za železo, kavo, riž itd. Ali pa more vlada to storiti? Celo na Angleškem, kjer so sedaj prosto uvažali, nameravajo uvesti carino. Dr. Novak je trdil, da je poslanec Damm se izrekel za uvoz tuje živine in mesa. A jaz sem slučajno našel list, ki je prinesel njegovo izjavo, ki je pa ravno nasprotna temu, kar je trdil dr. Novak. (Čujte! Veselost! Novak pa zna!) Prebere vso izjavo. (Dr. Triller: Novak se je zmotil.) Naše živine se vedno manj izvažajo. Draginjski odsek je na Dunaju razpravljaval draginjo, a naredil ni nič, ker ne more. Vse imajo v rokah židovski špekulantje, liberalci se pa derejo, da kmet odira in hočejo uničiti živinorejo. Ali ne veste ničesar o ogromnih kmečkih dolgovih, slabih letinah i. dr. Mi hočemo ohraniti kmečki stan, ki je stebel državi! (Živahno odobravanje.) Ali je kmet kriv, če gospoda prenobel živi? Kmet mora biti za svoje delo pošteno plačan. (Odobravanje.) Nikdar ne smemo dopustiti, da bi razni lumpje sleparili okoli, da

kmet odira, ki komaj živi in ga v resnici odirajo drugi. (Živahno ploskanje.)

Sedaj vstane živ dolgčas v zbornici

poslanec Višnikar,

o katerem je znano, da ni bolj dolgočasnega človeka v vseh dolenjskih mestih, kakor je on. Nihče ga ne mara poslušati, niti njegovi klubovi tovariši. On je bil nekdanji kmečki poslanec, a sedaj je govoril, da se kmetu dobro godi, da poje več mesa, kakor je prej, da ima kranjski kmet 200 milijonov hranilnih vlog v posojilnicah, da so jajca predraga. (Dr. Lampe: V Beli Krajini so poceni, tam jih je Mazelle veliko okoli razmetal. Smeh.) Gruntov ni več toliko prodanih, kakor jih je bilo. (Kakor da bi bila to zasluga liberalcev!) Kmečki poslanci nimajo srca, ker ne dopuste, da bi se meso in živina uvažala. Sto tisoči so na Dunaju zahtevali ceno meso. (Klic: Tisto je bilo vse skup velika komedija!) Tega dolgočasnega čvekača si je pošteno privoščil

poslanec Povše,

katerega so pogrela neumna in kmetu sovražna izvajanja Višnikarjeva. Mi ne zagovarjamo draginje! Draginja ni samo pri nas, ampak tudi drugod po svetu, na Nemškem, Angleškem in drugod. Višnikar, kmečki sin izpod Kuma, očita, da se kmetom dobro godi. (Ogorčenje.) Sedaj kričite, da je meso drago, ko je pa kmet za drag denar kupoval seno, ste molčali. Takrat ni bilo draginje. (Odobrav.) Bolje je, da okrepimo domačo živinorejo, kakor pa da bi podpirali ameriške oderuhe in mesarje! Naj bi bila država podpirala prej živinorejo, pa bi sedaj te draginje mesa ne imeli. (Burno odobravanje.) Naš kmet potrebuje na leto železa za 200 milijonov kron, a kadar se železo podraži, nič ne vpijete o draginji. Samo kmet naj ceno prodaja, da bi drugi ceno živeli. (Res je!) Kmet komaj ob največjih praznikih je meso. Hranj se z repo in fižolom, a meščan ima meso! Povzdignimo živinorejo, pa bo dovolj živine in mesa. Država naj podpira živinoreja, da bo mogel producirati dovolj mesa. (Živahno odobravanje.) Kopro! med liberalnimi poslanci

dr. Triller

je videl, da pri tej razpravi liberalci ne bodo nič profitirali, ker sta dr. Novak in Višnikar tako trapasto govorila, da je vsak videl, da še pojma nimata o vzrokih draginje in sredstvih, kako bi se odpravila. Odkrila sta tudi preveč svojo stranko, kakor je kmetu sovražna. Dr. Triller je videl, da po tej poti ne pridejo liberalci nikamor, zato je hotel speljati razpravo na drugo polje. Najprvo kriči, da kmetje niso krivi draginje, ampak agrarni kartel, potem se je pa kregal s Povšetom, ker je očital liberalcem, da sovražijo kmeta. Povest o krvavih kmečkih žuljih ni resnična! (Ogorčenje.) Tudi revščina kmeta ne tare! Potem je pa začel. Jaz nisem brezbožnejš, globokega krščanskega prepričanja sem. (Velikanski

smeh.) Spoštujem dušno pastirstvo. (Vse se krohota.) Ampak kmeta tarejo cerkveni davki. (Smeh.) Preveč praznikov je. Preveč je božjih potov! Zakaj hodi kmet v Jeruzalem. Cerkev so predrage. Moli se lahko v Ljubljani ali pa v Jeruzalemu. (Klici: Kaj ima to z argentinskim mesom opraviti? Deželni glavar zveni in ga opominja, da naj govori o stvari.) Potem začne zabavljati o cerkvenih redovih, katerim on gotovo še nikdar ni ficka privoščil. Cerkev je kriva draginje! S tem je advokat dr. Triller nehal, noben liberalci ni odobral njegovih besed, da je dr. Šusteršič vzkliknil: Ali ne boste nič ploskali? Še Tavčarju se preneumno zdi! Naši se smejejo. Dr. Triller jezno: Le dobre volje bodite! Dr. Šusteršič: Saj smo lahko, ker take oslarije klobasaš! (Smeh.)

Jaklič.

Dr. Triller je v svojem govoru pokazal, da mu ni čisto nič za odpravo

Novoizvoljeni državni poslanec E. Jarc.

draginje, ampak nekaj čisto drugega. Dr. Triller je hujskal liberalni mob proti cerkvam, duhovnikom in redovom. (Tako je! Škandal!) Vprašanje draginje ni več gospodarsko vprašanje, ampak strogo politično vprašanje. Tiste stranke, ki hočejo pridobiti ljudi na svojo plat, so se polastile tega vprašanja. Na Dunaju so šli socialni demokratje na ulico, da bi pridobili ljudi zase. Vaša stranka je pa današnji predlog vložila, ker stojite pred volitvami v mestni ljubljanski svet. Za odpravo draginje vam ni nič. Dr. Triller se boji mladine! (Velika veselost.) Višnikar očita kmetom, da se jim godi dobro in da imajo 200 milijonov hranilnih vlog. Dolga, ki ga imajo kmetje, pa neče videti. Liberalci vidijo le draginjo mesa in jajec, druge draginje pa ne vidijo, ker so zastopniki oderuhov in kapitalistov. (Tako je!) Ali morda

kmet dela cene pridelkom. Liberalci so zato, da se kmeta podpira, na drugi strani pa se odpri meja uvozu živine, da bo uničena naša živinoreja. To je najgrša hinavščina! Novakov predlog je sama hujskarija. (Živahno odobravanje.)

Graščak Schollmayer

je izjavil, da bodo veleposestniki zato, da se odkloni predlog liberalcev, ker so mnenja, da če ima kmet denar, ga ima ves svet!

Dr. Lampe.

Novakov predlog je taka klobasarija, da je strah. Dr. Triller je pa zagovarjal portugalske umore! (Ogorčenje!) To je škandal! Tako liberalci rešujejo draginjo! Vi ste bili vedno zoper politične pravice ljudstva, upirali ste se združništvu in hujskali meščana proti kmetu, češ, da je oderuh. To je načelo portugalske reforme! (Veselost!) Če se gre za argentinsko meso ali pa za ljubljanski občinski red, ali pa za umetno gojenje krokodilov na Kranjskem (Veselost.) vidijo liberalci vedno (Dr. Krek: Kapucinarja! Smeh.) cerkev in kapucinarje. (Veselost.) Dr. Trillerja bole redovi. Katerega so redovi odrli na Kranjskem? Ali so nas odrli usmiljeni bratje, ki prosijo za — bolnike? — Liberalci žive samo od dnevnega časopisja. Če berejo o Portugalu, so vsi v ognju. Kaj takega si žele tudi pri nas! Do portugalskih razmer pa pri nas ne bo prišlo, ker smo mi veliko bolj pametni, kakor so bili portugalski katoličani, mi liberalce poznamo in nobenemu ničesar ne verjame. Razkrinkali smo jih pa tudi dovolj, da jih je ljudstvo vrglo čez prag. (Živahno ploskanje.)

Piber

je dejal, da Novakov predlog sploh ni resen in ne razume, kako se more v deželi s toliko kmečko večino, kakor je na Kranjskem, staviti tako neumen predlog. Naš kmet živi od živinoreje, liberalci pa hočejo, da se meja za tujo živino odpre. Najbolj trapast pa je Višnikar, ki nam je očital, da uganjamo prenapeto kmečko politiko. Za kmeta bomo morali še bolj skrbeti kakor doslej! (Tako je! Odobravanje.)

V sklepnem govoru je

poslanec Hladnik

zavračal trditve Višnikarjeve in drugih, ki trdijo, da se kmetu dobro godi.

Nato se je glasovalo. Odklonil se je predlog liberalcev z glasovi naših in veleposestniških poslancev. Liberalcev je bilo samo pet navzočih, da se je takoj videlo, da uganjajo samo komedijo. Niti dr. Novaku se ni vredne zdelo, priti glasovat za svoj predlog. Tako resni možje so naši liberalni poslanci.

GANGLIJADA.

Dolenjska je zopet poslanca volila in Gangla mokrača je v beg zapodila, veselo zvonovi pojó ting-tangl, tingl-tangl, na tleh leži pobit — Engelbert Gangl! Ponosno so rekli, vse naše, vse naše, lagali, bahali mogočne so paše, in kakor medveda so Gangla vozili, vse naše — za njim in pred njim so trobili. Če bilo je kje liberalcev le pet, so videli precej jih sto in deset, pa koj so po svetu tako zatrobili: Klerikalnega zmaja smo tu že pobili! Zanj v boj je šla vsaka kapaciteta: od Tavčarja doli do — Mazzeleta, še on — Ivan Hribar — veliki Slovan, je prišel iz Cerkelj zopet na dan! Pa só za glasove milo prosili, za vino dajali, „pobožno“ molili, vsa mesta in kraje so vse obiskali, — a luč od zahoda — so skrbno skrivali, veseli so se vrnili nazaj, ker bil je pobit klerikalen zdaj zmaj! A prišle na dan so čudne številke, strašnem porazu grozne znanilke, odprtimi ustni zdaj so zijali, ker take pač „zmaje“ niso čakali. Oh, grozno je zrasel spet zmaj klerikalen, na tleh pa leži kandidat liberalen. Ko nekaj so zopet sape dobili, tako med seboj so milo tožili: Dolenjska vsa, celo Bela še Krajna postala čez noč klerikalna je gmajna, še taka trdnjava, kot Novo je mesto, ni Bertelnu Ganglu ostalo več zvesto, zabitega kmeta pri miru pustimo in vsi v Portugalsko se preselimo! In jezen je Gangl si brke zavihal, aazaj jo je v Idrijo pdečo, popihal, v Ljubljani pa smeje Jelenec se mu Luka, na padeč njegov veselo ga cuka: To bil je neumen, da šel je na lim, zato pa ujel le ne nekaj je „štím“, naj piše povesti in pesmi naj kuje, nič več pa kot jaz naj ne kandiduje! In lepo ubogal ga rdeči bo Gangle. in nosil odslej le črna bo pangle!

Političen pregled

Glede sklicanja avstrijskega državnega zbora pravijo najnovejše vesti, da bo sklican sredi listopada, ako se od strani glavna ovira, to je, ako uspo pogajanja za narodnostni mir na Češkem med Čehi in preobsejstnimi Nemci. Odločitev o delosposobnosti češkega dež. zbora pa pade šele na skupnem shodu nemških poslancev. Vsenemške zahteve, ki jih stavijo na Čehe, so naravnost velike, a Čehi bi bili primorani kljub temu mnogo žrtvovati, samo da rešijo najbogatejšo avstrijsko kraljevino — finančnega poloma, v katerega so jo pritirali šovinistični, oholi Nemci, ki so, dasi so v manjšini, z vednimi obstrukcijami preprečevali delomožnost deželne zbora, da si ni mogel pravočasno zagotoviti zadostnih virov dohodkom svojega gospodarstva. To dejanje Nemcev na Češkem, njih sedanja

obstrukcija v moravskem deželnem zboru in pa petkova izjava člana v imenu nemškega kranjskega veleposestva zoper njim tako neljubi, kranjskemu ubogemu kmečkemu ljudstvu pa tako potrebni in prekoristni novi cestni zakon (o tem prinese »Domoljub« še podrobnejše poročilo), to pač bore malo izpričuje resničnost njih širokoustnih, ob vsaki priliki, na vse široko nemško grlo z vso oholostjo in oblastnostjo se glasečih lepodonečih izjav, da so le oni (Nemci seveda, se razume!) oni steber, ki drži ubogo državo še pokonci! Sami morda že verjamejo!

DEŽELNI ZBORI.

O sejah kranjskega deželnega zbora, ki sta bili v sredo 19. in v petek 21. vinotoka, objavi »Domoljub« itak še podrobnejše poročilo. Omenim naj tu z debelimi črkami za našega kmetiča, rokolca in obrtnika veselo vest, da je cesar že sankcioniral (potrdil) novi ljubljanski mestni statut in novi občinski red in občinski volivni red za deželo, ki ga je sklenil deželni zbor kranjski v jesenskem zasedanju začetkom tega meseca. Ko bi mi dopuščal prostor, bi z največjim veseljem podrobnejše opisal našim bralcem globoko žalost in potrlost in krokodilove solze, ki jih sedaj radi tega pretakajo liberalna hirajoča in razbita stranka ter njeni po dveh pogodbah zvezani in nezvezani zavezniki — Nemci!

Laška kultura v istrskem deželnem zboru. V kolikor je ta naslov na čast našim ljubim zapadnim sosedom opravičen, naj razsodi cenjeni čitatelj iz naslednjih res »goli« dejstev, ki stavijo Lahe v kaj razgaljeno podobo. Kakor smo že poročali, so bili slovanski poslanci, ki so v manjšini, prisiljeni stopiti v obstrukcijo. Obstrukcija je trajala pri seji dne 17. t. m. od dveh popoldne do pol 9. ure zvečer. Sporazumno je bilo rešeno edinole odobrenje zapisnika. Nato je govorila polovica slovanskih poslancev. Med govorom poslanca Zuccona je vladal velikanski direndaj na galeriji, ki jo je dal predsednik slednjič vendarle izprazniti, a je nastal skoro tepež med Lahi in Slovani na galeriji. Lahi so začeli peti Slovence žalečo pesem ter kričali: »Doli Slovani,« »Živela italijanska Istra«. Slovensko-hrvaški poslanci so burno protestirali in žvižgali, laški pa krepko ploskali v potuho izzivalno-žaleči sodrgi na galeriji. **Kar preskočijo najrazboritejši laški neodrešenci ograjo in vderó v dvorano, ter začno dejansko groziti manjšini,** t. j. hrvaškim in slovenskim poslancem. Vso plemenitost je pri tem divjem laškem junaštvu pokazal poslanec plemeniti Polesini, ki je to sodrgo še ščuval na slovanske poslance z vzkliki: **»Pobijte jih!«** O pravem času še priskoči vladni zastopnik vmes ter z vso silo izžene te divjake iz dvorane. Pomagal mu je še neki drugi laški poslanec in predsednik deželnega zbora. V tem pa skoči laški poslanec Bartoli k vratom galerije, potisne deželnozborske sluga stra-

ni in zopet odpre vrata vskliknivši občinstvu na galeriji: »Ubijte jih!« Ko galerija zopet vdere v dvorano, ploska, jo veselja laški poslanci. — Predsednik vpraša nevoljno: »Kdo je odprl vrata?« — Zahteva, naj galerija zapusti dvorano. Ker so pa začeli poslanci galerije protestirati proti temu, tedaj vzame predsednik klobuk. »Grem pa jaz«, pravi in zapusti dvorano. Vladni zastopnik pa na to zaključi zasedanje. — Tako bi bili na poziv laških sopolancev od divje laške tolpe lahko navsezadnje še pobiti slovanski poslanci, ki se niso hoteli udati zahtevi lahonov in dovoliti zahtevi istrskega dež. odbora 50.000 K za znano laško kopersko razstavo, od katere so bili popolnoma izključili in prezrli slovansko večino prebivalstva, da so lažje mogli kazati razstavo obiskujočim tujcem popolnoma laški značaj istrske deželice na račun — Slovanov, ki naj bi jim nazadnje poplačali lepo ogromne stroške! To bi bila lepa!

HRVATSKO.

V Zagrebu se je 13. t. m. ustanovila nova hrvatska stranka, ki je nastala po strnjenju prejšnje »Hrvatske stranke prava« in napredne stranke. Nova stranka je bila krščena na ime »Hrvatska uedinjena samostalna stranka«. Izvolili so tudi odbor. Predsednik je Tuškan, trije podpredsedniki so dr. Mažuranič, dr. Lorković in dr. Badaj. Oficielni list si je izbrala stranka v »Pokretu«, ki ga prekrstijo v »Hrvatski Pokret«. Veselo so sprejeli ustanovitelji te nove zedinjene hrvatske stranke došle zastopnike »Srbske samostalne stranke«. Oficielno jih je pozdravil med »Živeli Srbi«-klici novi predsednik Tuškan. Srbi so se zahvalili za lepi sprejem in pozdrav.

LISTEK

Črna žena.

Zgodovin. povest. — Priredil Javoran. (Dalje.)

»Bodi tako dobra,« jo je trepetaje prosil mož, »pusti me, da izgovorim, kar moraš vedeti; sicer mi bo še težje opisovati ti svojo bedo. — Bil sem že preje poročen. Žal da ti pred najino poroko nisem razjasnil svojega prejšnjega življenja; to je, kar me tako zelo peče. Torej imel sem že ženo. Pa ta moj zakon ni bil srečen; nisva bila namreč drug za drugega — zakaj, to ti povem pozneje . . . Prigodila se je velika nesreča, pri kateri je navidezno umrla tudi moja žena. Cela vrsta mož mi je zatrdilo pod prisego, da je res umrla; pa so bili tudi tako jasni sledovi in znaki, da nihče ni mogel dvomiti o njeni smrti. — Čez nekaj časa po tem dogodku sem zapustil oni kraj in se

preselil na Gorenjsko. Tu sem spoznal tebe in te vzljubil. Pred najino poroko so mi poslali iz mojega prejšnjega bivališča postavno potrdilo, da sem prost. Vse je bilo pravilno potrjeno s pečatom in podpisom postavnih oblasti: da je moja žena res umrla in da sem jaz prost. Niti v sanjah bi mi ne bilo prišlo na misel, da mora žena še živeti. — In vendar je živela... Ni umrla, ampak je le prišla v sužnost. In potem, ko sva midva živela najsrečnejše dneve, je nenadoma prišla na površje — v čudni postavi —

»Črna žena?« ga je vprašaje prekinila Zalka.

»Da, črna žena. — Dolgo me je iskala in ko me je slednjič našla, je strastno povdarjala svoje pravice do mene... O Zalka, ne morem ti povedati, kaj sem vse takrat prestal in pretrpel! Dolžnost in ljubezen sta bojevala v mojem srcu strašen boj, toda dolžnost je morala zmagati. — Kot značajan mož in kot kristjan sem moral iti s svojo pravo ženo, drugega mi ni preostajalo. Da bi pa prihranil tebi in otroku sramoto, zato sem odšel skrivaj, brez slovesa in sem ti zamolčal vzrok svojega bega... O, Zalka, bilo je grozno...!«

»In kje je zdaj črna žena?« ga je vprašala Zalka dalje, zadržujoč sapo.

»Umrla je,« je žalostno odgovoril France.

Umrla? — Gotovo in resnično umrla? — Ali res ne pride nikdar več?« ga je v eni sapi izpraševala Zalka, »ali veš popolnoma gotovo, da res ne živi več?«

»Da, umrla je ob onem groznem vnetju smodnika na Špiku — nesrečna, uboga žena!« ji je odgovoril France s solznimi očmi; »jaz sam in Kroparski možek sva jo pokopala še isto noč na pokopališču pri cerkvi sv. Vida; — Bog jima boji obema milostljiv!«

»Torej je bilo vendar res, kar so pripovedovali ljudje in kar sem si sama domišljevala? — Toda, France, žalosten si in jokaš za 'črno ženo'. — Zelo, zelo rad si jo pač imel in jo ne moreš pozabiti?«

Iz teh njenih besed je odsevalo nekako ljubosumje. France ji je prosto in odprto pogledal v obraz in lahno rekel:

»Da, Zalka, rad sem jo imel in sem ji bil zvest, kar je zahtevala od mene dolžnost, do zadnjega trenutka. Toda pravo močno in globoko ljubezen, ki napolnjuje celo srce in vse življenje možovo, to sem občutil le zate in za nikogar drugega na svetu ne...«

»In nisi bil srečen z ono?«

»Ne. — Nisva se povsem razumela. Najini naravi sta bili preveč neenaki. Vendar se mi je smilila in se mi še smili, ker drugače ni mogla; prevroče je žarela po njenih žilah ciganska kri.«

»Ciganska kri!« je presenečena zakričala Zalka, »mar je bila ciganka?«

»Da, bila je edino dete ciganskega vojvoda bosniškega,« je odgovoril mož počasi, »po svojem stanu in premoženju princesinja.«

»Ciganka! — Ciganka!...«

»Zalka, poslušaj me, natanko ti moram povedati vso svojo in njeno zgodovino,« jo je naglo prekinil mož. »Pojdi, sediva na klop, truden sem že. — Ko boš enkrat vedela vse, potem me sodi.«

»Jaz da bi tebe sodila?« mu je otožno odgovorila ona, »ne, tega ne morem, preveč te ljubim.«

Slednje Zalkine besede so pomirjevalno vplivale na Francetovo srce. Prijel je Zalko za roko in jo potegnil k sebi na klop; nato je pa začel zatrjevati:

»Vse moraš izvedeti, Zalka, vse do pičice natanko — prej ne najdem miru, zakaj sicer bi moral vso tvojo naklonjenost in ljubeznjivost smatrati kot tatvino.«

Potem je začel pripovedovati zgodovino vsega svojega življenja, začenši od onega dne, ko so ga smrtnoranjena prinesli v ciganski tabor, pa do trenutka, ko je komaj pred četrto uro zopet našel Zalko na klopi, kjer sta zdaj sedela. Zalka ga je pazljivo in z vidnim zanimanjem poslušala. Tako živo je sledila njegovemu pripovedovanju, da je večkrat osupnila, se stresla po vsem životu in često so svetle solze sočutja in ginjenja porosile njena lica.

Ko je France dokončal burno povest svojega življenja, je Zalka obsedela tiho in nemo; kakor mrtva. Njegovo čustveno popisovanje jo je tako presunilo in vznemirilo, da ni mogla izpregovoriti nobene besede. Francetu je postalo neizmerno tesno pri srcu — dasiravno se je čutil čudovito olajšane —; njegov pogled pa je bil nepremično uprt na Zalkine ustnice, pričakujoč odgovora. Ker je pa Zalka molčala dalje, se ji je še bolj približal, prijel njeno roko, pa jo takoj zopet izpustil. Potem je pa kakor v potrdilo še enkrat rekel:

»Zalka, zdaj veš vse — niti najmanjše stvarce ti nisem zakril. Zdaj veš, da sem te resnično ljubil in da te bom ljubil do svojega zadnjega dihanja; veš pa tudi, kakšne dolžnosti sem imel do Nigane, čeprav je bila tako nestalna, tako čudne narave. Zalka, če mi ne moreš odpustiti, mi stori vsaj še eno uslugo, izpolni samo eno prošnjo. Naj vidim še enkrat svoje dete, ljubega Franceka, še enkrat naj se razvesele moje oči nad njegovim prijaznim obrazkom — še enkrat naj ga objamem, pritisknem na svoje srce in poljubim; potem pa hočem zopet vun v široki svet, kjer bom jokal za svojo izgubljeno srečo, dokler me smrt ne reši iz te solzne doline. Tisoč tolarjev, ki jih imam pri sebi, pustim tebi za svojega otroka.«

Po teh Francetovih, skoro obupnih besedah se je Zalka z obema rokama ovila okrog njegovega vratu, potem pa je solznih oči rekla z umirajočim, komaj slišnim glasom:

»France! moj ljubi, dobri France! Moj si, France, in za ves svet in za vse na svetu te ne pustim odtod. Ne, ne smeš me zopet zapustiti!«

»In ali hočeš biti zopet moja nevesta — postati moja žena?«

»Da, tvoja nevesta, France!« je Zalka skoro zavrisnila samega veselja; »tako srečno se čutim kakor takrat, ko si me prvič snubil, da še veliko srečnejšo.«

Med tem je pa postalo že popolnoma temno, ko sta France in Zalka še vedno sedela roko v roki na klopi.

»Noč bo,« je slednjič vendar opozorila žena, »domov morava. — France, kam si pa pravzaprav mislil iti, da si prišel semkaj?«

»Namenjen sem bil k župniku v Radovljico,« ji je odgovoril France precej zmeden. »Ko sem namreč sedel tam gori za onim plotom in se oziral proti Anželj, sem mislil, da vidim tebe in da te slišim, kako veselo in brezskrbno prepevaš in se smejaš; tedaj mi je postalo tako hudo in tesno pri srcu, da si nikjer nisem znal in vedel najti pomoči... In vendar sem si moral poiskati tolažbe. Zato sem sklenil iti k župniku v Radovljico, ki je bil v prejšnjih časih z menoj tako dober in priazen, da bi pred njim razlil svoje srce in pri njem našel tolažbe in utehe.«

»In da bi mene očrnil, kaj ne, o ti porednež?« ga je skušala Zalka ljubeznivo zbadati. »Pravzaprav bi bilo res dobro, da bi ti bila malo ponagajala, ker mi še vedno tako malo zaupaš.«

»Za nagajanje pa ti nikakor nisi sposobna; si prelubezniva in predobra, Zalka,« se ji je sladkal France; »toda povej mi vendar, kdo pa je bil potem ona ženska, ki ti je bila tako podobna?«

»Meni podobna?« se je smejala žena. »Anželjeva dekla. Potem so ti pa morale oči že zelo oslabeti in opešati, France!... Toda, pojdi, domov morava, sicer bodo v skrbeh zame.«

»Toda, Zalka, jaz ne morem iti s teboj; ne upam si; bojim se svaka in njegovih — preveč me bo sram pred njimi.«

»Nikar ne bodi neumen, France! Ne delaj si praznih in nepotrebnih, vrhutega še popolnoma neutemeljenih skrbi, saj prinašaš samo srčo in veselje — meni in vsej Anželjevi družini. — Boš videl, kako se bodo vsi gnetli okoli tebe. — In najino ljubo dete, tvoj Francek, tudi že tako težko čaka, da bi ga zopet enkrat objel oče.«

»Da, da, moj otrok, moj srčkani Francek, moj ljubljeneček, moram ga videti in ga pritiskniti na svoje prsi — še danes, še danes moram zreti v njegove nedolžne oči.«

»In kam hočeš sicer drugam kakor k mojemu bratu. Svoje hiše vendar nimava več.«

»Si jo bova že kmalu zopet sezidala — in še lepša in prijaznejša mora biti, kakor je bila prejšnja. Toda, Zalka, povej mi, kaj pomeni ono malo leseno poslopje, ki stoji na mestu najine pogorele hiše? — Opazil sem ga namreč že od daleč.«

»A, kapelico misliš? — Tu je zdaj »pri slepem Bogu.«

(Konec prihodnjič.)

RAZGLED PO DOMOVINI

ZAHVALA.

Volivcem S. L. S. sodnih okrajev Novo mesto, Črnomelj in Metlika!

Z ogromno večino ste 18. oktobra oddali svoj glas zame in mi poverili zastopstvo svojih koristi v državnem zboru.

Ves napor nasprotnikov, ki so hoteli z vso silo zanesti razdor v vaše vrste, se je razbil ob vaši jekleni značajnosti.

Hvala vam iskrena za ta dokaz neomahljive zvestobe S. L. S. Naj se iz te sijajne zmage z vzajemnim našim delom, ki vas vabim nanj že danes, pomladi vsa naša organizacija vsega okraja, ljudstvu na korist, sovražnikom v pogibelj!

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, 19. oktobra 1910.

Evgen Jarc,
državni poslanec.

Letni občni zbor »Kmečke Zveze za ljubljansko okolico« se je vršil v nedeljo 23. t. m. Ker ni prostora, prinesemo poročilo prihodnjič.

Občinske volitve. Povedali smo že, da je cesar potrdil novi občinski volivni red. Stari potemtakem ne velja več. Tudi tam, kjer so zdaj volitve predurmi, kjer so že zapisniki razporejeni, ali je celo volitev že razpisana, bo treba novih priprav. Po starem se nikjer ne bo več volilo. Okrajni glavarji so dolžni paziti na to, ker bi bila vsaka volitev po starem zdaj neveljavna. Naši možje naj pazijo na to, da ne bo kakih nepotrebnih priprav in opravkov.

Agro-Merkur je prišel v konkurz. Mi se nečemo s to rečjo pečati, dasi bi bilo zdaj priložnosti dovolj, da bi vrnili liberalcem njihove laži in napade na kmečko združništvo v naši domovini. To pa lahko rečemo, da je zdaj tudi za najbolj zabite liberalce na kmetih šole dovolj. Politični propadi pri volitvah uče glasno in jasno, koliko je ura. Kdor se pa iz politike neče nič naučiti, naj se pa zdaj, ko je prišel še gospodarski polom, prime ob žep, pa bo morda prišel k pameti. Za nas pa velja zdaj še bolj, nego kdaj: Skupaj držimo! Ne bo več dolgo, pa bo poginil tudi »Slovenski Dom«! Čim prej, tem manj bo izgube za liberalce. Ko bi bili škodoželjni, bi dejali, naj le še dalje mečejo zanj svoje groše in naj ga še bolj zastonj vsiljujejo, nego dozdej, toda ne maramo.

Občinski red in občinski volivni red za deželo je izšel v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. — Občinski red in občinski volivni red za stolno mesto Ljubljana je izšel istotam.

Najsijajnejše izpričevalo delu S. L. S. so dali veleposestniki v kranjskem deželnem zboru, ko so izjavili, da je novi cestni zakon preveč demokratičen. To more S. L. S. le v čast biti, da so vsi njeni zakoni sestavljeni v ljudskem duhu in imajo pred očmi korist ljudstva, ne pa korist magnatov in veleposestnikov, ki si lastijo neupravičene predprave. Pri tej priliki se je tudi pokazala lažljivost liberalnih trobil, ki pišejo, kadar jim posebno huda prede, v zvezi med S. L. S. in Nemci. Nemci so zopet pokazali, da nikogar bolj ne sovražijo, kakor ravno S. L. S. in njena demokratična načela.

Vse so spravili na volišče, da je bil izvoljen državni poslanec profesor Jarc, piše »Slovenski Narod«. Vidi se, kako so liberalci navajeni starih fraz. Ta izgovor so imeli liberalci vedno, kadar so svoje poraze zagovarjali pred javnostjo. Pred volitvijo farbajo, da je vse za liberalnega kandidata, po volitvi se pa jeze, da so klerikalci vse volilce na volišče spravili. A ta pogreta fraza ne velja več. Vse je spravila na volišče nova postava, ki pod kaznijo zapoveduje udeležiti se volitev. Te volitve so le pokazale, da liberalci nimajo več privržencev in se naj drugič sploh ne vtikajo v volitve, razven seveda, če se hočejo posili blamirati.

Plemenske prašičke velike angleške pasme za polovično ceno bo deželni odbor v kratkem zopet razdeljeval. Oddalo se bo enega mrjaščka ali pa mrjaščka in dve svinjici skupaj. Živali bodo prihodnjo spomlad že godne za plemenitev. — Prošnje je vložiti na deželni odbor v Ljubljani in sicer takoj. Posestniki iz krajev, kjer se nahajajo živinorejske zadrage, naj prosijo potom zadrug. Kdor prosi, se s tem zaveže, da odkazane živali tudi sprejme.

Argentinsko meso. Iz Amerike, iz Argentine so pripeljali v Evropo smrzneno goveje meso in so tudi naši mladi liberalci vneti za dovoz tega mesa. Poskušnjo so napravili na Dunaju, kamor se je prodalo krog 20.000 kg tega mesa. Meso so že radi radovednosti v kratkem vse pokupili, a koliko so s tem na boljšem? Prodajalo se je argentinsko meso, ki samoobsebi umevno mora biti slabeje od svežega, kilogram po 1 K 60 v do 1 K 80 v.

Nedolžna tolažba. Ker je liberalni kandidat Gangl tako sijajno pogorel pri državnoborski volitvi, se liberalci prav nedolžno tolažijo v »Slovenskem Narodu«. Pišejo: Jarc je dobil tri četrtine glasov, Gangl pa eno četrtino, a Ganglovi volilci so po davku vredni za tri četrtine Jarcovih volivcev. Liberal-

cem prav radi privoščimo tri četrtino volivcev na popirju, ker eno četrtino v resnici jih nikdar več ne bodo dobili na Dolenjskem.

Izpred sodišča. Štefan Dolgan iz Koč je s stolom trikrat udaril Franceta Kerneta ter mu v levi roki zlomil kost. Pred sodiščem se je izgovarjal s pijanostjo, a je bil obsojen na šest mesecev ječe. — Janez Leskovec z Vrhnike je izvršil v Cerknici več tatvin. Vlomil je v izbo kajžarice Viktorije Rigler in vzel denarno listnico s 470 K gotovine in srebrno uro in verižico. Janezu Grdina je izmaknil vrednosti okrog 46 kron, pa tudi drugod je pobral, kar mu je le prišlo pod prste. Sodišče ga je kot nepoboljšljivega tatu obsodilo na dveipol leta težke ječe. — Janez Pogačnik, 23 let stari kočarjev sin iz Jamnika je v prepiru Andreju Mohorčiču brez povoda zadril nož v levo prsno stran. Obtoženec je bil obsojen na tri mesece težke ječe.

Samoumor morilca naše cesarice. Iz Genfa se poroča, da so našli morilca avstrijske cesarice Elizabete dne 19. t. m. mrtvega v ječi. Morilec Lucheni se je obesil.

Postajenačelnik Repar v Kamniku je bil te dni obsojen radi žaljenja časti na dva dni zapore, oziroma 20 K. Repar je v Kamniku zelo neprijubljena oseba radi domišljavosti in pomanjkljivega občevarja s strankami. Skrajni čas je, da železniško ravnateljstvo tega moža iz Kamnika premesti.

Na železniški progi Ljubljana-Kamnik se uvedejo s 15. novembrom tele izpremembe: Vlak št. 2157 bo iz Ljubljane drž. kolodvor 25 minut prej odpeljal, namreč ob sedmi uri 10 minut zvečer in dospel v Kamnik ob 8. uri 19 minut zvečer.

Cigare podraži baje tobačna režija z novim letom. Kratkim cigaram name-rava tobačna režija določiti cene na 6 v, britanike na 16 v, trabuke na 18 v.

Najnaprednejši občinski volivni red. Z ljubljanskim občinskim volivnim redom se peča vsa avstrijska javnost, predvsem graški listi, ki niso nič kaj zadovoljni z občinskim volivnim redom za deželo, a graška »Tagespost« le prizna, da je Ljubljana prvo avstrijsko mesto, ki je uvedlo proporni volivni načir v vseh razredih, med tem, ko je uveden v Lincu zgolj v tretjem in v četrtem volivnem razredu. Ljubljana je tudi uvedla osebno žensko volivno pravico. »Grazer Volksblatt« piše: »Ironija usode je, da zastopajo nazadnjaki v Avstriji najmodernejše stvari. Klerikalni Predarci so prvi uvedli proporen način volitev za občine, »klerikalni« Zgor-nji Avstrijci so uvedli prvi proporen

način volitev v deželni zbor in zdaj so celo »klerikalni« Slovinci ustvarili za Ljubljano najnaprednejši občinski volivni red. Kako žalosten in nazadnjašk je nasproti njemu načrt občinskega reda, ki ga hoče obesiti Gradcu napredni graški občinski svet.

DOPOLNILNA DRŽAVNOZBORSKA VOLITEV V OKRAJU NOVOMESTO- BELOKRAJINA.

Novomeški okraj:

	Jarc	Gangl	razcep- ljeno
Novomesto	146	164	18
Prečina	299	79	
Kandija	454	108	51 _{pr.}
Št. Peter	266	45	
Toplice	346	46	
Vavta vas	131	10	
Bela cerkev	105	81	
Brusnice	208	51	1
Mirna peč	429	91	
Orehovica	338	24	
Stopiče	448	3	3
Skupaj	2970	732	74

Belokrajina:

	Jarc	Gangl	razcep- ljeno
Adlešiči	94	38	
Božjakovo	152	8	
Butoraj	45	10	
Čepļane	13	35	
Črnomelj	71	89	
Črešnjevec	77	10	
Dragatuš	77	78	
Drašiči	84	5	
Dobliče	92	40	
Dol	26	—	
Dolenja Podgora	26	1	
Gradac	28	69	
Gričlje	59	4	
Kot	71	6	
Loka	52	44	
Lokvica	82	1	
Metlika	45	194	
Petrova vas	26	5	
Podzemelj	117	70	
Radence	42	7	
Radovica	137	8	
Stari trg	74	51	
Semič	198	35	
Suhor	125	26	
Tanča gora	79	14	
Telčji vrh	54	9	
Tribuče	69	17	
Vrh	20	77	1
Vinica	344	48	
Vinji vrh	34	14	
Skupno	2412	1013	6
Novomeški okraj	2970	732	74
Belokrajina	2412	1013	6
Skupno	5382	1745	

Kandidat S. L. S. prof. E. Jarc ima
3637 glasov večine.

Gorenjske novice

g Boh. Srednja vas. Vsako nedeljo in praznik je po nauku v dvorani predavanje. Govori gospod kaplan Kogovšek o potovanju v Jeruzalem, Galilejo in Egipt. Nazadnje se bodo vsi imenitnejši kraji pokazali v velikih slikah s skioptikonom. — Kinetijsko društvo je kupilo Šolarjevo posestvo pri Fužini, da si uredi tam prostore za svojo podružnico. Vsak mora izpredvideti, da dosedanji prostori nikakor ne zadostujejo za vedno naraščajoči promet, tudi so zelo vlažni in se mnogo blaga pokvari, da je bila torej nujna potreba, da se oskrbe večji in primernejši prostori. Gotovim liberalnim »prijeteljem« naše zadruge, ki se trudijo, kako bi pri ljudstvu izpodkopali zaupanje do nje, priporočamo, naj najpreje pometajo pred svojim pragom, ljudstvo pa jim bo najkrepkeje odgovorilo s tem, da se zadruge in hranilnice še tesneje oklene! — Sneg je padel v gorah prav globoko doli. — Tuptam se tudi pri nas najde kdo, ki stiska, seveda, kar se da, na skrivnem, kak liberalen časopis. Kdor danes podpira in bere liste, ki hvalijo krvavo preganjanje katoliške cerkve na Portugalskem in si tudi pri nas žele takih razmer, tak nam gotovo ne more veljati več za katoličana, takega mu ne moremo več zaupati, ampak je prav, da jih ljudstvo spozna. Ne more se imenovati krščanska hiša, v kateri imajo kakšen tak brezverski časnik. Zato proč z liberalnimi listi, naj se že imenujejo, kakor hočejo, in širimo povsod naše pošteno, katoliško časopisje! Liberalnim listom, ki kužijo naš narod, pa brezobzireno boj!

g Iz tuhinjske doline. Zadnjič smo brali med gorenjskimi novicami o nekem nadležnem liberalnem ščurku. Takoj smo se spomnili, da imamo pri nas kar dva taka nepridiprava. Domačini poznamo oba, kakor slab denar; ker pa hočeta zlesti čez mejo, naj ju malo opišemo. Prvi je neka čudna zmes med zgolj duhom in človekom ter trguje z liberalnimi časniki kar na debelo, seveda pol zastoj, pol tako. Drugemu pa je ime Pavel, pa je še vedno Savel, in hodi na svete čase ljudem ponujat plesnjiv nauk, ki ga je kupil v Pragi. Zdaj poznate oba. Kadar bota še nadlegovala kakega poštenega Tuhinjsca, mu domačini svetujemo, naj jima tako-le zabeli: »Savel naj spiše žalostno zgodovino slovenskih liberalcev, ti, zgolj duh — človek, jo pa pridno prebiraj in bota oba imela dosti dela; ali da pošilja svojo liberalno kramo v muzej.

g Odbor živinorejske zadruge za kamniški politični okraj je že v svojih sejah dne 24. aprila t. l. in 21. avgusta t. l. sklenil oddati zalogo gnojil Kmetijskemu društvu v Šmarci. Mnogi člani so želeli, da bi živinorejska zadruga imela zalogo gnojil in semen. Ker pa

živinorejska zadruga ne more imeti lastne zaloge, zato je isto izročila Kmetijskemu društvu v Šmarci. Člani živinorejske zadruge se opozarjajo tem potom, da si lahko nakupijo gnojila in semena pri imenovanem društvu, katero sedaj jako živahno deluje.

g Koroška Bela. Naš jeruzalemski romar nam je v dveh govorih prav mično opisal svojo pot v Sveto deželo. Tako smo se tudi drugi, ki se nismo mogli udeležiti tega romanja, vsaj deloma seznanili z onimi kraji, kjer je bival, hodil in učil naš nebeški Učenik. Kako se vse zanima za te svete kraje, je pokazala obilna udeležba pri obeh predavanjih. Vsi smo predavatelju prav hvaležni in se mu zahvaljujemo za trud. Ob enem ga pa prosimo, naj se nam še katerikrat oglasi s kakim predavanjem. — Naš telovadni odsek je pričel s svojimi mladenišskimi večeri, ki se vrše ob nedeljah zvečer ob pol osmi uri do pol devete ure v društvenem prostoru. Na vrsti je razlaga »Zlate knjige« in »Mladeniške organizacije«. Tudi nekaj predavanj je na sporedu. Poleg tega se bodo vršili govorniški nastopi članov samih, kar je za sedanji čas silno potrebno. K tem sestankom se ne vabijo samo člani odseka, ampak sploh vsi poštteni fantje, zlasti pa stariši, da se tako vsi seznanijo s to mlado organizacijo, ki obeta slovenskemu narodu obilo sadu, saj je njena naloga, prekrvati slovensko mladino. Na svidenje torej ob nedeljskih večerih.

g Iz šenčurja. V nedeljo, 16. t. m. smo praznovali desetletnico obstoja naše hranilnice in posojilnice. Te slavnosti se je iz posebne naklonjenosti udeležil tudi cel moški zbor slavnega glasbenega društva »Ljubljana«, ki je napravil ta dan s svojim vrlim pevovodjem g. Svetkom izlet v Šenčur. Ravno ta izlet pa je privabil nebroj občinstva iz bližnje in daljne okolice skupaj; kajti mnogi so že slišali o slavi tega glasbenega društva, poslušati ga pa niso še imeli prilike. In res, kar očarano je bilo občinstvo pri prvem proizvajanju »Ljubljane«. Nismo se mogli načuditi spretnemu vodstvu g. pevovodje Svetka. Vsa čast takemu pevskemu zboru! Občinstvo je bilo tako navdušeno, da je po pozdravnem govoru g. kaplana Kmetsa stopil na oder priprosto mož, da izrazi svoje navdušenje in se zahvali »Ljubljani«. Le žal, da je čas prehitro potekel; kmalu po šesti uri smo že izgubili izpred oči vrle pevce bele Ljubljane, ko je ravno zopet prihajalo mnogo občinstva poslušat »Ljubljano«. Bodi torej še enkrat izrečena iskrena zahvala »Ljubljani«, zlasti g. pevovodju Svetku. Društvo šteje že nad 150 članov. Želimo, da se jih v kratkem pridobi še več. Vsem pa kličemo krepki »Na zdar!« — Kratek pregled o desetletnem poslovanju posojilnice in hranilnice. Vseh posojil nad 318 tisoč kron. Vsega denarja je vložnega nad 460 tisoč kron. Skupni rezervni zaklad znaša 6000 K. Poleg rezervnega zaklada ima hranil-

nica tudi lastno hišo z vrtom in javno tehniko v vrednosti nad 30 tisoč kron. Denarni promet v desetih letih znaša nad tri milijone kron. Število članov: 423.

g Iz Moravč. Naš »Ljudski Dom« se srečno zida. Nadejamo se, da bo že do zime poraben za svoje namene. Prav, saj komaj čakamo. Potem bo šele cvetelo naše društveno življenje. Vanj ne bomo vabili bogatih gostačev — to bo prostor za naše ljudstvo. Tu bo varno zavetje moravške mladine, kjer se ne bo vzgajala v duhu ponočevanja in ponočnega razgrajanja, ampak na temelju katoliške vere za večno-trajne cilje in nazore. Mladina, naš dom se zida! Moj klic je zopet: bratje, le ven na plan! Kdor je naš, naj pride v naše vrste; silimo pa nobenega, kar in kakor kdo hoče. Kakor si kdo postelje, tako navadno počiva. — Za moravškega Orla so darovali duhovniki moravške dekanije zbrani pri konferenci na Limbarski gori 20 K. Bog povrni! Nekdo, ki neče biti imenovan, je podaril Orlu 10 K; neka druga oseba pa 2 K. Živelci posnemalci! Denar, ki se društvu da, ni proč vržen. Država potrebuje vojakov, ki jo stanejo ogromne vsote. Mi pa potrebujemo celih mož, mož junakov boriteljev in teh si moramo vzgojiti. Kdor podpira naša društva, zida temelj boljše bodočnosti. Kaj ne, imenitno delo, kdo ne želi sodelovati? — S »Slovenskim Domom« naši liberalci še vedno mešetarijo. Znani agent Hušnik je baje najbolj vnet. Pongretov Tonček ali kontra govornik iz Češnjic pa propagira »Svobodno misel«. Pristašev ima brez števila. V starem Pongretovem hlevu bo sedež svobodne lože. Kje bo pa gromada za sežiganje mrličev?

g Iz št. Vida nad Ljubljano. Zaupen sestanek so imeli pretekli teden zastopniki vseh društev naše organizacije v šentviški župniji. Teh društev ni malo: Blaž Potočnikova čitalnica z odseki Orel in Bogomila, Ljudska knjižnica, kmetijsko društvo, hranilnica in posojilnica, izobraževalno društvo Dravlje in izobraževalno društvo Zgor. Šiška-Kosce. Sestanek je bil nepolitičen, zbralo se je 34 zastopnikov in zaupnikov. Določil se je natančen program za tekočo zimsko sezono. Med drugim se je z velikim odobravanjem določilo tudi sledeče: Na nizkotne, po portugalski revolucionarni sodrži dišeče napade v liberalnih časopisih naj se odgovarja le takrat, kadar to zahteva zadevna višja oblast ali pa če tako sklone večina zaupnih mož. Drugače naj se vse dopise v liberalnih zmazkih popolnoma prezre; zakaj proti našim liberalcem se braniti ali pa z njimi se po časopisih prepirati bi bilo isto, kakor se na cesti kregati in debatirati z »Lisico« ali pa z »Mahnetom«, kadar sta najbolj nadelana. Toliko na znanje našim ljudem, da se ne bodo čudili, zakaj na liberalne spake ni in ne bo nobenega odgovora. Vsak naš somišljenik pa si mora smatrati pod svojo častjo, prijemati v roke

katerikoli liberalen časopis. Najsvejša socialna dolžnost pa je podpirati in širiti dobro katoliško časopisje. — II. predavanje v tej sezoni smo imeli preteklo nedeljo. Predaval je g. Podlesnik o Portugalski. Prostorna telovadnica Orla je bila polna. Ko bomo dobili električno razsvetljavo, bomo priredili tudi predavanja z skoptičnimi slikami. — Prihodnjo nedeljo bo zopet predavanje v telovadnici Orla. Pridite v najobilnejšem številu! Prvo predavanje v novembru bo v Dravljah.

g Tržiške novice. Ustrelila se je pretečeni teden Globočnikova natakarička Ivanka Čenčič vsled nesrečne ljubezni. Našli so jo mrtvo na vrtu s prestreljeno glavo. Žalostna smrt devetnajstletnega dekleta! — G. kaplan Čadež nam je že dvakrat jako poljudno predaval v društvu sv. Jožefa o svojem romanju v Sveto deželo. Udeležba je bila obakrat ogromna. Občinstvo se vedno bolj zanima za naše prireditve. Prihodnji teden odpade predavanje vsled praznika Vseh svetnikov. — Veliko se govori in piše o draginji. Tudi Tržič v tem oziru ne zaostaja. Zadnji čas se je zopet podražilo meso. — Dekliška Marijina družba je imela zadnjo nedeljo jako srečen večer. Predstava se je izvršila nad vse pričakovanje izborna. Saj so se pa tudi potrudila naša dekleta, da se je vsa veselica zanje tako častno končala. Nad vse sta ugajali igri »Učiteljica hoče biti« in legenda »Nebeška vratarica«, ki je zelo prikladna za odre Marijinih družb. Prostorna dvorana pri Basteljnu je bila nabito polna občinstva. Praviijo, da je blagajničarka zelo zadovoljna z blagajno.

g Iz Mekinj. Dne 24. t. m. je zaplapolala prvikrat raz našega društvenega doma žalna zastava. Društvo in župnija žalujeta za enim najboljših svojih mož. Zatisnil je trudne oči k večnemu počitku vrl krščanski mož, vzgleden oče, večleten župan naše občine, požrtvovalen podpornik našega izobraževalnega društva. V vsem življenju, bodisi javnem ali zasebnem, je nastopal možato, odločno po načelih svete vere; pri volitvah je stal kot skala ter ni skrival svojega prepričanja. Njegova družina se lahko postavi v zgled drugim krščanskim družinam. Njegove sinove spoštujejo vsi, ki jih poznajo; so tudi v prvih vrstah društva ter družbe Marijine. Vrlo je podpiral blagi mož s svojimi sinovi zidavo tukajšnjega društvenega doma. Njegova družina je žrtvovala v denarju, blagu in delu gotovo krog tisoč kron. Zares velika svota! Da bi le vzbudila taka požrtvovalnost obilno posnemovalcev! Kakor je pokojnik lepo krščansko živel, tako je tudi umrl lepo kot pravičen mož. Ganljiv je bil prizor, ko je že umirajoč zbral krog sebe vseh dvanajst svojih otrok ter jih s tresočo roko blagoslavljaj z blagoslovljeno vodo ter jim dajal očetovske nauke: »Ljubite se med seboj, ubogajte mamó...« Ihteč so stali naokrog dobri otroci, obetajoč očetu, da bodo njihove nauke si utisnili dobro v spo-

min. Društvo je spremljalo z zastavo pokojnika pri pogrebu, pri katerem je pel nagrobnice društven zbor; tudi Orel je skazal pokojniku zadnjo čast. Počivaj v miru blagi mož! Naj Ti mili Bog obilno plačuje Tvoja dobra dela! Vrlo družino pokojnikovo naj pa tolaži zavest, da so dobri oče že pri Bogu ter je tudi na onem svetu pozabili ne bodo!

g Z Bleda. Volitve v cestni odbor so se vršile v petek, dne 21. t. m. Izvoljeni so vsi župani: blejski, gorjanski, ribenski, bistriški in srednjevaški, potem dr. Benedik in hotelir Peternel. Ko še deželni odbor imenuje dva zastopnika in se pridružio virilisti, se bo odbor sestavil. Kako, bomo poročali in še kaj drugega zraven rekli. — Neki ubegli prisiljenec iz Ljubljane je policaja Savbererja, ki je zahteval od njega pravic, z nožem precej poškodoval, tako da mora g. Savberer hoditi z obvezano roko. Nasilneža so prijeli orožniki in ga odpeljali na primerno mesto. — Zadnji semenj v Lescah je bil zelo dober obisk, kar se tiče živine, ki ima še vedno visoko ceno. Najdražja krava je bila s Kupljenika. Cenjena je bila 500 kron. Ker so pa možu ponujali le nekaj nad 400 kron, jo je raje odpeljal domov. Prav je, da živina obdrži to ceno, saj je to edini boljši dohodek kmetov.

g Iz Bohinjske Bistrice. Proslava 25-letnice posvečevanja župne cerkve. Cel teden so med seboj tekmovala dekleta s pletenjem vencov. Če bi dolžino vseh zmeril, nameril bi gotovo par kilometrov. Fantje pa so jim smrečja in drugega zelenja prinesli. Obenem so pa z možmi vred postavili dva visoka mlaja, ki daleč naokoli kažeta njih junastvo. Za olepšavo notranjščine župne cerkve se je posebno trudil naš gospod organist. Še nikoli ni bila cerkev tako okusno v venci in zelenjem ozaljšana; kamorkoli pogledaš, sami venci in zeleni trakovi. In zunaj cerkve! Nad pročeljem številke 1885—1910, izdelane iz zelenja v pomen slavlja. Do velikih vrat pa so uvrščeni mlaji z raznobojnimi balončki. Iz zvonika plapolajo na vse štiri dele zastave; posebno se podaja na zvoniku štirje križi, okraski z baloni ter napisi 25-letnice. V soboto na predvečer bila je razsvetljava. Vsi so svoja domovja razsvetlili. Bengalični ogenj pa je v vsej slavi in mogočnosti kazal lepoto naše hiše božje. Tudi kresovi so goreli; posebno je bil pomenljiv oni na Ravneh in na Rudnici s številko 25. Zvonovi pa so med potrkavanjem tako milo peli, da se je človeku širilo v svetih občutkih srce. — In nedelja, to je bil dan, kojega je Gospod naredil, bil je krasen poletni dan. Ljudje so prihiteli od vseh strani. Posebno so prišli v obilnem številu iz srenjske in koprivniške župnije. Tudi iz baške doline se jih je z jutranjim vlakom pripeljalo veliko. Največ pa je bilo domačinov z Jesenic in Save. Ko je leta 1890. pogorela tovarna, so šli za kruhom na Savo. Tam od ondaj bivajo, a vendar radi pridejo pogledat domov. Zato pa je tudi umljivi-

vo, da so se ravno oni najbolj vzrado-
stili tega slavlja in prišli, smelo trdim,
polnoštevilno v nedeljo k svoji materi
— župni cerkvi, kjer so prejeli prvi sv.
zakrament in prve nauke o sveti veri.
Naši Bohinjci pa so tudi pridni in redni
člani delavske tovarniške godbe na Je-
senicah. Pod vodstvom č. g. kaplana
Kogejja prišla je vsa godba — orkester,
da so v čast božjo svirali pri slovesni
službi božji ob 10. Zares, bilo je lepo!
Službo božjo je opravil č. gosp. dr. F.
Čekal, ki je bil še ob času blagega žup-
nika Mesarja kaplan na Bistrici. V le-
pih, zares izbranih besedah se je spo-
minjal delovanja vnetega rajnega žup-
nika. Z velikim zanimanjem so vsi po-
slušali govornika, ki je tako živo slikal
zgodovino naše cerkve. Iskrena mu
hvala! Bohinjci so vnovič pokazali, da
jih ni kužna sapa brezverskega življen-
ja prav nič pokvarila. Naj vedo tujci,
ki prihajajo k nam, da tukaj biva
zdrav, veren rod, zvest Bogu in domo-
vini. Slava Bohinjcem!

Dolenjske novice

d Izobraževalno društvo v Cerkljah
na Dolenjskem je imelo pred kratkim
občni zbor, pri katerem je predaval abi-
turijent, sedaj bogoslovec gosp. Anton
Marinček o namenu društev. Pojasnil
nam je, da je namen društev razno-
vrsten. Treba je predvsem dobrih
knjig, ki naj jih člani berejo, da se iz-
obrazujejo. V društvu se vzgajamo v
neustrašene bojovnike za sveto vero in
v zavedne Slovence. Potrebno je tudi,
da si izobrazujemo srce, in to storimo
najlažje, če spoznavamo sami sebe.
Treba je tudi, da se sami izobrazujemo
in da smo naobraženi socialno, kakor
tudi politično, ker le tako si moremo
ustvariti mogočno armado, ki bo ljubila
vero in mili nam slovenski narod. Mla-
demu govorniku želimo, da bi tudi na-
prej, ko postane duhovnik, bil toliko
navdušen za dobro stvar, kot je sedaj,
in ljudstvo mu bo hvaležno, kjer bo
deloval. Nato je sledila volitev novega
odbora. Izvoljeni so bili sledeči: č. g.
Anton Vadnal, kaplan, predsednik;
g. Fr. Omerza, visokošolec, podpredsed-
nik; g. Antonin Lomšek, učitelj, tajnik
in blagajnik; Al. Drobnič, tajnikov na-
mestnik; Fr. Žibert, blagajnikov na-
mestnik; Dušak Jožef in Špuler Ana,
knjižničarja; č. g. Anton Gabrič in g.
Anton Marinček, preglednika računov.
Slednjič se je na predlog g. Omerze iz-
volil odsek, ki naj bi pospeševal in raz-
širjal dobro časopisje. Iz vsake vasi sta
bila izbrana dva udeleženci, ki bosta hvale-
vredno misel g. Omerze tudi dejanski
izvrševala. Sliši se, da bo odslej več
predavanj v društvu; želeli bi bilo, da
se teh pridno udeležujemo, ker bo le
naša korist.

d Št. Rupert. »Slovenski Dom« se
je zopet razkoračil nad kapelanom in

nad Orli, molči pa in ne vidi nič, kar je
res slabega pri liberalcih. Zakaj ne piše
o cvetu fantov, ki je moral ponoči
bežati, ko so ga fantje zalotili pri pono-
čevanju? Zakaj ne o grdi kupčiji pri
železnici v škodo kmetov? Zakaj ne o
»vekselnih«, ki jih morajo podpisovati
liberalci pri liberalni posojilnici, da še
dobe denar, ker nima nič kredita? Za-
kaj ne o licitanti cestnega posipanja
— da bodo morali kmetje plačati, kar
je iztuhla Vidmar? Zakaj ne o potih in
cestah, recimo na Cirknik, kdo jo rabi
in zakaj je taka, kot bi bila že sto let
brez nadzorstva? Zakaj ne o možu, ki
ne privoščiti vode v splošno korist, ko
sam nima nič škode? Zakaj ne o libe-
ralcih, katerih (9) devet se je podpisa-
lo, da bodo s pomočjo grofa spravili go-
spoda kaplana proč. Zakaj ne o svojem
prijatelju, ki je vsako leto pripravil
deželo ob 1000 gld.? Zakaj ne o občinski
hiši in živalih v njej? Če bi bili gospod
kapelan kaj pri tem, ali gospod fajmo-
ster, gorje bi bilo. Tako pa molči.

d Loški potok. Dvakrat je v zad-
njem času plapolala črna zastava raz
naših društvenih hiš. Pokopali smo
pred kratkim prvega Orla J. Knava-a.
Bratje Orli so mu priredili nad vse lep
pogreb. Ovenčano krsto je nosilo več
parov uniformiranih Orlov. Trideset
telovadcev je pa tvorilo častno sprem-
stvo v lepi uniformi z žalnim znakom.
V pretresljivih besedah se je na grobu
poslavljajal brat načelnik J. Šega od mrt-
vega tovariša, ki je bil navdušen član.
Zbor društva »Tabor« mu je pa zapel v
slovo lepo žalostinko. — Nad vse težko
pa nam je bilo, ko je mrtvaški zvon za-
pel našemu vzor-možu Ivanu Turk-u iz
Retij. Kaj smo ž njim glede političnega
in društvenega življenja izgubili, je tež-
ko povedati. To vé le oni, ki ga je opa-
zoval vedno prvega v bojni vrsti za
našo stvar. Bil je neustrašen, vztrajen,
značajan naš mož. Ko je bila naša
stranka v naši dolini še v povojih, je bil
ranjki Dolinski izmed glavnih stebrov
vsega delovanja. Voditeljem tega dela
pa desna roka vedno in povsod. Kc je
najbolj divjal politični boj on ni odne-
hal. Duhovit, pogumen agitator, ki se ni
udajal, marveč pridobival. Politično za-
veden kot malokdo pri nas. Na društ-
venem polju pa, vsa tukajšnja društva
imajo v njem glavnega delavca. Kme-
tijsko društvo, Posojilnica, društvo
»Tabor« žalujejo za svojim vnetim,
delavnim odbornikom in zvestim čla-
nom. »Društveni dom« pa za svojim
navdušenim dobrotnikom. Vedeli smo,
kaj imamo v njem, zato je bil občespo-
štovan in vpliven. Zadnja leta ga je po-
ložila na bolniško, ki mu je postala po
dveh letih tudi smrtna postelja težka
bolezen. Pa še zadnje dni se je vedno
zanimal za politično stanje domače in
splošno. »Domoljub« mu je bil zvest
tovariš in učitelj od mladih let. Sam je
priznal: ta list me je spravil in obdržal
na pravi politični poti v kljub pritiskom
nasprotnikov. Mož je poln zaslug za
naše delo, politično in društveno. Bodi
mu v njemu tako ljubem »Domoljubu«

postavljen spomenik naše hvaležnosti.
Odpojij se, predragi, v grudi domači od
naporov in trpljenja! V Gospodu užij-
vaj mir sladak! Tvoj duh odločnosti in
značajnosti naj pa vžiga Tvoje vaščane
in farane k enakim nastopom in delu.
Zares, vrsta naših mož je izgubila z
ranjnim najboljšega tovariša, najboljšo
moč. Težko nam je. Gospod mu plačaj
obilo ves trud in delo!

**d Slovensko katoliško izobraževal-
no društvo pri Sv. Heleni** priredi dne
30. oktobra ob 3. popoldne v prostorih
župnišča veselico z govorom, deklama-
cijo, petjem in igro. Uljudno vabimo
domače in sosedne prijatelje društva!

d V Toplicah so možje pokazali ne-
ustrašeno politično zrelost. Nič niso
skrivali svojega vernega mišljenja.
»Jarca volim« slišalo se je pogosto tudi
v volivni sobi. Tako je prav, možje. 349
in 46 to se pravi po domače — liberalci
lepo molčite! No, pa saj še teh 46 ni
najti. Najbolj strastni liberalec danes
pravi: »To smo jih dali te brezverne
Ganglovce.« Sami se sebe in svojih ča-
sopisov sramujejo. Celo Gregorc tají
svojo agitacijo, čeprav vsi vedo, da mu
celo leto ni toliko vroče, — kot mu je
bilo na dan volitve. O gotovo bi zma-
gali vi, gospod Gregorc, — če bi odločili
to le vaši trojčki, ki so bili zasačeni pri
nabijanju Gangla in trganju Jarca. Tu-
di soteški Zen, sicer rojen v počasnosti
— je bil ta dan gibčnih prstov. Toda
vsejedno zna dobiti dvojko v pisanju
glasovnic — Vincenc Zupančič iz Sel
mu jo zna dati. Dragi liberalci! Saj en
mesec pred občinskimi volitvami pu-
stite pijačo — če ne boste ustrelili še
večjega kozla!

d Kostanjevica. Občinske volitve
so se vršile v Kostanjevici dne 18. ok-
tobra. Odborniki, ki jih je priporočila
S. L. S., so ostali v manjšini v vseh treh
razredih in sicer v tretjem razredu za
14 glasov. Kakor pri poprejšnjih volit-
vah, tako tudi pri letošnjih ni odločila
kostanjeviška občina sama, temveč
vasi, ki spadajo v šentjernejsko občino,
pa imajo v kostanjeviški svoje parce-
lice. Odvisne so od grajščaka Globoč-
nika, in kadar ta kihne, morata Prekop
in Ostrog zaklicati: »Bog pomagaj!«
Žalostno, da kostanjeviška mestna ob-
čina ni sposobna, da bi bila samostojna,
temveč ima šentjernejsko vas Ostrog
za svojega varuha. V drugem razredu
je liberalcem predla še bolj trda; zma-
gali so z večino 10 glasov. Pehali in
trudili so se zanjo vsi od prvega do zad-
njega, od dr. Češarka do Fakina. Ne-
venljivih zaslug si je nabral zdravnik
dr. Češark. Če bi pri drugih poslih ka-
zal toliko gorečnosti, kakor jo je pri
agitaciji, vsa čast mu. Volivce so iskali
po njivah s kolesi, celo s svinjskim
kurnikom so se peljali ponje. Kakor so
pa počenjali pri nekaterih gospeh vdo-
vah za pooblastila, to pa presega vse
meje dostojnosti. Če bi S. L. S. s takimi
sredstvi hotela priti na površje, je bolje,
da propade vedno. Na prvi razred pa ni
bilo računati, kar spozna vsakdo, če vi-
di v vol. imeniku uradnike skoro v

večini. Ti ne bodo šli nikdar z ljudstvom. Tako bo kosianjeviška občina zopet pod tujim gospodstvom, dokler je ravnokar potrjeni volivni red ne reši ostroškega jerobstva. Vso čast pa volivcem, ki so več ur brez golaža in vina čakali, da oddajo glasove po svojem prepričanju.

d Orehovica pri št. Jerneju. V naši občini smo imeli 18. oktobra dopolnilno državnozborsko volitev. Vkljub grozni agitaciji domačega učitelja, vkljub temu, da nam je nedeljo prej zaprl šolsko poslopje, v katerem je bil naznanjen shod našega kandidata deželnegega odbornika Evgena Jarca, češ, da mora iti h krščanskemu nauku — vprašanje je le sedaj, v kateri cerkvi je bil naš pobožni učitelj tisto nedeljo pri krščanskem nauku?! — zmagala je S. L. S. ter dobila 135 glasov; medtem, ko so učitelj in še nekateri drugi priberali za svojega liberalnega kandidata, ki se dela po shodih prav pobožnega, drugod pa se ogreva za portugalske razmere, 54 glasov — a prepričani smo, da niti polovica teh 54 volilcev ne vé, koga so volili, ker so ga njim ti liberalni agitatorji napisali, ne da bi vprašali, so li zadovoljni z njim ali ne. Toda glej, kako razočaranje, ko se je razglasil izid volitev! Učitelj je prebledel, a še bolj njegova gospa, ko sta videla, da je bil ves njihov trud zastonj. Zmaga Slovenske Ljudske Stranke pa je sijajna! Bog živi našega vrlega državnozborskega poslanca Evgena Jarca! — Zavedni Orehovčani.

d Dvakrat požar v enem tednu. Na vrhu pri št. Jerneju je začelo goreti v torek 11. oktobra v Turkovem kozoleu in kar naenkrat je bil ves v plamenu. Kako je nastal ogenj, se ne vé. Pogorelec je tembolj pomilovanja vreden, ker mu je pogorela vsa krma in mnogo drugih poljskih pridelkov. Sreča je bila, da ni bilo vetra, ker drugače bi šla cela vas. Požarna bramba iz št. Jerneja je bila takoj na pogorišču in je neumorno delovala. — V petek ponoči pa nas zopet vzbudi iz spanja plat zvona in kriki ljudstva: Gori, gori! In res, goril je na Selih pri št. Jerneju kozolec in hiša, v kateri pa ni nihče stanoval. Splošno se sodi, da je zažgala zlobna roka. V veliki nevarnosti so bila poslopja v bližini, ker je pihala silna burja. En ognjegasec je rekel: Že 26 let sem pri požarni brambi, a ne pomnim, da bi kdaj dvakrat gorelo v enem tednu v naši občini.

d Iz Šmarja pod Ljubljano. Že dolgo ni prinesel »Domoljub« nikakega dopisa iz šmarske doline. Kmalu bi utegnil kdo reči, da smo zaspali, kar pa ni tako, temveč naša dolina se je sedaj zelo oživila. Naši Orli vidno napredujejo. Ustanovili so iz svoje srede pevski zbor pod vodstvom g. organista. Kaj da se lahko doseže z našimi fanti, se je pokazalo takrat, ko so zapeli za podoknico preč. g. dekanu par mičnih pesmic. Le tako naprej in dosegli bomo lepih uspehov! — Nadalje smo pri nas tudi v drugem oziru napredovali.

Naša trirazredna šola se je razširila na štirirazredno. Poučuje se pri nas sedaj tudi nemški jezik. Seveda, ne gre to nekaterim možakarjem v glavo in pravijo, da je to vse brez potrebe. Ne pomislijo pa, kako bo to njihovim otrokom koristilo v poznejšem življenju. Nikakor si tudi ne morem predstavljati, da so nekateri stariši res sovražni šoli in dajejo še celo potuho svojim otrokom. Stariši, bodite prepričani, da šola ni nikaka sovražnica vašim otrokom, ampak da jim hoče le dobro. Zatorej pošiljajte pridno otroke v šolo in ne bodo vas doletele nikake neprilike. Pa ni dovolj, da otroke pošiljate v šolo, pustite jim tudi vsaj nekoliko časa doma, da opravijo v šoli jim naložene naloge. Kajti slišal sem od gotove strani, da pravijo nekateri nespametni očetje svojemu otroku: »Le reci v šoli, da doma ne boš pisal naloge, ampak v šoli je čas za to.« Starši, če bodele tako govorili svojim otrokom, potem je ves učiteljev trud bob v steno, ker on ne bo dosegel svojih namenov!

d Nekaj o ribniških Lahih. Pred 14 dnevi so se zbirale zadnje lastovke, da odrinejo na jug. Z lastovkami vred nas zapuščajo tudi Lah, katerih prihaja v zadnjih letih čimdalje več. Mi nimamo nič ne proti laškim mojstrom, ne proti laškim delavcem. Vendar se nam čudno zdi, da se dobe še v toliki množini ljudje — dobri gospodarji — ki tujega mojstra in tuje delavce višje cenijo nego domače. Kam vendar plovemo?! Ali nimamo morebiti domačih mojstrov in domačih delavcev?! In ali ni delo domačina veliko lepše in solidnejše. Dočim te Italijan zmerja in daje vse mogoče priimke, ki žalijo zlasti narodnostni čut, ti je domačin prijatelj, s katerim se pomeniš kakor brat z bratom. Zato opozarjamo vse okoličane, da se obračajo na domače zidarske mojstre in s tem dajo priliko domačinom, da se izobrazijo in izurijo v zidarski obrti. Nepojmljivo se nam pa zdi, da se nekateri stariši in mladeniči naravnost sramujejo te lepe obrti. Vsako delo je lepo in naj bo te ali one vrste. Kakor so potrebni različni stanovi, tako so potrebna tudi različna dela. Sicer pa ima katoličan najlepši vzor v svojem Odrašeniku, ki se ni sramoval pomagati svojem redniku-tesarju. Ali meniš, dragi mladenič, da je tvoj drug v Ameriki vedno v tako lepi obleki kakor na fotografiji, ki jo pošlje v staro domovino. Motiš se! Zato se ne sramuj ne te ne one obrti, zlasti pa zidarske ne, ki odpošlje vsako leto na tisoče denarja že iz same ribniške doline. Vsem domačinom, ki bodo prihodnje leto oddajali zidarska dela, priporočamo zlasti zidarskega mojstra Jožefa Hrena iz Prigorice. Že cela vrsta lepih in krasnih zgradb ga najbolje priporoča. Zato pa: domači k domačim, svoji k svojim!

d Popotnik: Trebnje - Sv. Trojica. Od Trebnja sem jo ubral nazaj po mirnski dolini. Med potjo sem naredil več postaj, da bi zvedel več novic. Od

ljudi sem zvedel marsikaj, česar niso zapazile moje oči. Povsod so mi pravili žalostno novico o slabi vinski letini. Ljudje so tarnali, da ne bo pijače. Drugod pa so se tolažili, da bodo žejo preganjali s tovčencem (jabolčnik), katerega je letos obilo. Šnopsarji pa so mi pravili, da jim nikakor ne »fali«. »Če ne bomo pili vina, bomo pa šnops«, je bil kratek odgovor. — Na Mirni se nisem veliko mudil. Zvedel sem, da so dobili še enega gospoda duhovna. Videl sem nove cerkvene stopnjice, lepo novo šolo ter star, nelep farovž. Šel sem naprej. Mokronog sem to pot pustil na stran in sem jo mahnil v št. Rupert. Tam sem občudoval krasno cerkev, ki je baje najlepša na Slovenskem. Pri tem sem si mislil: Tu so gotovo vsi ljudje pobožni, ker so postavili Bogu tako lepo cerkev. Toda povedalo se mi je, da je precej strupenih liberalcev, ki so se z vso silo vrgli na domačega gospoda kaplana. V »Svinjskem domu« mu očitajo svitile kronice. Takoj sem mislil: Ta je goljuf, zakaj ga ne primejo žandarji. Pa če ni goljuf, je pa gotovo skopuh; gotovo ima »tavžente« v hranilnici. Toda hvala dobrim ljudem, ki so me prepričali, da sem v zmoti. Zvedel sem, da se gospod žrtvuje za blagor drugih in da je s krasno urejeno mlekarno priskrbel svitile kronice faranom, ne sebi. Studila se mi je črna nevhvaležnost liberalcev in šel sem naprej tje doli proti Sv. Trojici. Tam sem popraševal ljudi, kje bi zvedel kaj novic za »Domoljub«? Povedali so mi, naj grem na Polje. Tam je nek študent, ki nima drugega dela, kakor da stika za novicami, da ž njimi futra »Svinjski dom«. Ljudje so mi povedali, da je on tisti, ki napada gospoda župnika in kaplana, in nekega mladeniča, člana izobraževalnega društva. S čim so se mu »farji« tako zamerili? Pa ne morda s tem, ker je svoj čas od njih dobival svitile kronce?

d S Police pri Višnjigori. Načelniku tukajšnje podružnice »Slovenske Straže« je umrl pretečeni četrtek edini sin Ivan. Pokopan je bil zelo slovesno v soboto. Pogreba se je udeležila v obilnem številu okoliška gospoda in tudi tovariši rajnega so prihiteli od vseh strani, spremit blagega Ivana na zadnji njegovi poti. Počastili so rajnega še blago okoliško učiteljstvo, načelnik »SL. Straže« in deželni odbornik g. Evgen Jarc in g. Bogomil Remec, vodja trgovske šole v Ljubljani. Pod vodstvom g. nadučitelja Skrbince iz Višnjegore so pevci zapeli pred hišo žalosti in pri grobu prelepo, ganljivo pesem. V srce segajoč govor našega rojaka g. Štefana Skubic ob odprtem grobu je privabil vsem navzočim solze v oči. Z Bogom! dragi Ivan! Strastno si ljubil godbo. Naj se Ti duša Tvoja odpočije tam, kjer je izvir vsake melodije in harmonije, tam, kjer svira večna in vedno nova godba! Počivaj v miru, cvet poljskih mladeničev! Žalujochi rodbini naše srčno sožalje in sočutje! — Žalostna je bila ta sobota. A nedelja potem je

oila vesela nedelja za vso našo faro. Ko si stopil nedeljo zjutraj v našo farno cerkev, si začudeno ogledoval lepo z venci in s cveticami okrašeno cerkev. Čemu neki? Topot je cerkev oblekla slavnostno obleko v čast novi zastavi naših deklet, ki so skoroda vse v Marijini družbi. Dekleta naša so si pritrgovale nočni počitek, da so pletle vence in farno cerkev slavnosti primerno okrasile. Nedeljo popoldne so nam namreč prečastiti gospod dekan Trček iz Smarija ob navzočnosti višnjanskega gospoda župnika in domačega dušnega pastirja blagoslovili novo zastavo Marijine družbe. Prekrasen govor gosp. dekana je navdušil vse vernike v naltlačeno polni cerkvi, posebno pa je vnel srca naših vrlih, značajnih in vzornih deklet. Navdušenje in svet ogenj za Marijo si jim lahko bral z obraza. Zastava je prekrasno delo gđne. Marije Sattner v Ljubljani in je veljala 700 K. Naša poštena dekleta pa niso samo goreča za čast božjo z jezikom, ampak so pokazale tudi v dejanju, da se ne strašijo nobenih žrtev, če je treba. Dokaz za to je resnica, da so v kratkem času zbrale med seboj čez 700 K. Marsikatera izmed njih si je pritrkala od svojih ust. Torej so naša dekleta vzor požrtovalnosti in daritve. Bog in Devica Marija naj jim povrne s časnimi in večnimi dobrotami. Prispevali so za zastavo seveda tudi drugi dobri naši farani, pred vsem pa botra novi zastavi, gospa Helena Drobnik, po domače Skubčeva mama. Ko je botra pripenjala na zastavo dragocen moder trak, je govorila njena vzorna hčerka Marija pomenljive besede: »V večjo čast božjo, v proslavo Matere božje in sv. Alojzija pripnem ta trak. Naj bo presveta Devica Marija in sv. Alojzij mogočno varstvo naši mladini.« Iskrena zahvala za vse dobrote, ki nam jih je podelila botra naši novi zastavi! — Po blagoslovu nove zastave je prečastiti gospod dekan blagoslovil novo cerkveno hišo, ki se je sezidala letos s pomočjo naših dobrih faranov. Na enem koncu nove hiše je stanovanje za farnega cerkvenika, na drugem pa velika in prostorna dvorana za naša mlada društva. Zakaj na Polici napredujemo s hitrimi in velikimi koraki. Polica hoče biti verna in narodna. Imamo abstinence in abstinentke, družbo treznosti, podružnico »Slovenske Straže«, moško in žensko, Marijino družbo in zdaj so se začeli še naši korajžni fantje nekam zbirati in se po vojaško sukati, kar pomeni, da bo kmalu Orel razprostrl svoja krila nad poliškimi poljanami. Bog daj! Fantje, le korajžo in skup držite in ljubite se med seboj, pa bo šlo! Če gre drugod, mora iti pri nas kot da bi bilo namazano! Vsem pa, ki so pripomogli, da sta se nedeljska blagoslova tako častno in prekrasno izvršila, vsem dekletom, ki so pletle vence in cerkev okrasile in tudi nove hiše ne pozabite, vsem, ki so pripomogli, da se je nova hiša sezidala, predvsem pa gospodu dekanu za prisrčna govora v cerkvi in v novi hiši,

kakor tudi gospodu župniku Teksterju iz Višnjegore izreka tem potom še enkrat iskreno zahvalo — poliški župnik.

d Št. Jernej. Prejmite, gosp. urednik »Domoljuba«, tudi enkrat iz kmečkih rok kak dopis od svojih starih naročnikov. Dosedaj še nisva dopisovala v kake časopise, a tudi sedaj ne bi, ako naju ne bi izzvali tisti ljudje, katerih je toliko treba kot petega kolesa pri vozu. Sami pravijo, da so naprednjaki, drugi da so liberalci, tretji zopet da so svobodomisenci — mi pa pravimo, da so trdovratni grešniki. Naj bodo to ali ono, to je njihova stvar, zanimivo pri vsem je pa to, kako so ti ljudje kratkega in slabega spomina, in to hočeva sedaj pojasniti. V št. 38. »Slovenskega Doma« leta 1910 pravi dopisnik, da že dolgo ni bilo čitati kakih novic iz Št. Jerneja v tem listu, menda od tistikrat, ko je bil izvoljen novi župan v Št. Jerneju. Koj prva beseda je laž! Župan je bil izvoljen leta 1908; list »Slov. Dom« pa je začel izhajati šele 1. 1909. — V št. 6. z dne 21. avgusta 1909 pravi »Slov. Dom«, da je Franc Novoselc pristopil h klerikalni stranki; v št. 39 leta 1910 pa že pravi, da je župan Franc Novoselc nepristranski. Tu se je dopisnik udaril samega sebe po zobeh. Dopisnik »Slov. Doma« trdi tudi v št. 38. l. 1910, da je tukajšnji župnik nekaj govoril proti županu in je moral na prižnici preklicati. Ni res, da bi bil župnik kaj preklical, a on je še potrdil, kar je govoril in je bil pripravljen podati dokaz resnice. Tako množi »Slov. Dom« laž za lažjo, a tega pa ne pove, kdo je plačal pravdne stroške, župan ali župnik? Ako mislite, da bo župnik na vaše čenče odgovarjal, se jako motite. On vživa splošno zaupanje pri faranih in se mu ni treba zagovarjati po časopisih; za vaše neslanosti se pa toliko zmeni kot za lanski sneg. — Tudi o neki nezaupnici pišete, da jo je občinski odbor poslal županu in da so bili odborniki nahujskani po duhovniku. Kdor to dokaže, da so bili odborniki nahujskani, dobi 1000 K nagrade. Bravci »Slovenskega Doma« morajo že imeti dobre želodce, da prebavijo take laži! Dober tek! Nadalje pravite v št. 38. »Slov. Doma«, da je pri zadnjih občinskih volitvah zmagala klerikalna stranka v drugem in tretjem razredu; res pa je tudi, da v prvem razredu ni zmagala napredna stranka, marveč zmagalo je vino. Sicer pa je bila občina od pamtveka v klerikalnih rokah pri vsakih volitvah, bodisi za državni, deželni ali občinski odbor. Posebno odlično mesto pri nezaupnici pa trdite, da sta zavzemala Janez Krhin in Janez Repsel. Tudi to je laž! Volivci občinskega odbora so to zahtevali; odborniki pa smo dolžni poslušati glas svojih volivcev. Imenujete nas petoliznike farovške, mi pa vam tu javno priznamo, da smo zvesti pristaši S. L. S. Slednjič še povprašujete, zakaj smo poslali izjavo županu tajno in ne javno, za to stvar pa je dopisnik »Slov. Doma« preneumen, da bi

mu pojasnjevali. — Ne mislite, cenjeni bravci »Domoljuba«, da imamo v Št. Jerneju Bog ve kakšen boj z liberalci, ko bode te brali ta dopis. Pri nas lahko vse liberalce našteješ na prste ene roke. Toliko za danes, pa drugič kaj več! — Št. Jernej, 23. oktobra 1910. — Ivan Repsel, Janez Krhin, občinska svetovalec.

d Iz ribniške doline. Svoje dni je krožil nad ribniško dolino »Ribniški jastreb«. Ker je imel dobre oči, je veliko videl in marsikatero novico otel pozabnosti. Ko se je pa »jastreb« postal, se mu ni več zljubilo, da bi obkrožal dolino in z gorskih višav opazoval lepi ribniški svet. Umolknil je, toda oko skrbnega bravca »Domoljuba« ga je dostikrat pogrešalo. In kako bi ga ne! Saj Ribnica je in ostane Ribnica. Toliko zanimivih novosti, kakor se jih proizvaja v Ribnici, ne dobiš zlepa. — V nedeljo sem se napravil k Novi Stiftni na božjo pot. Zaobljubil sem se bil enkrat na Štajerskem, ko sem krošnjo nosil in pa ker imam navado vsaj enkrat v letu obiskati novoštiftsko Mater božjo, ki slovi daleč naokrog zlasti pod skrbnim vodstvom sedanjega gospoda Klinarja. Ko bi bil Jurčič, bi napisal roman, toliko znamenitega sem doživel na tej kratki poti. — Ker sem se vozil, sem moral po glavnem trgu skozi Ribnico. Pa glejte čudo, še konja nisem mogel pregnati, ker po glavnem trgu je vse navlečeno in razdrto. Če bi konj ne imel dobrih oči, bi bil moral pasti na vsak korak. Po Ribnici leži kamenje in skale kakor ob razdejanju Jeruzalemskega mesta. V Ribnici namreč delajo kanale, pa popravljajo cesto. Kanali so bili potrebni, saj luže po ribniškem trgu so slovele že križem sveta. Zato so se vsi Ribničanje veselili kanalizacije. Ampak danes, ko skoraj že prepreza Ribnico omrežje kanalov, se je hipna radost spremenila v žalost. Namesto globokih in širokih podzemskih rogov, ki bi po zgledu rimskih kloak požirali in odvajali vodo, opašaš ob straneh in po sredi ceste neškam podobne jarke, ki naj bi bili Ribnici v ponos! Jaz bi se bil najraje zjokal nad abderitsko modrostjo ali pa prav hudo zaklel. Pa ker sem šel na božjo pot, sem se zdržal, udaril po kobilici in oddrdral dalje, vseleč se, da se mi ni kaka nesreča pripetila. Toda kamor sem prišel, povsod sem doživljal iznenadenja. Ali je samo danes nesreča tako hotela! Suška pot je zmiraj slovela kot lepa, vzorna pot. Sušnjanci so bili lahko ponosni na njo. Lepi vasi se spodobi tudi lepa pot, najlepše spričevalo skrbnih gospodarjev. Nekaj let sem se je pa vse spremenilo. Za ceste se brigata samo dež in pa sneg. Zato je vse razorano in razdrto. Uboga živina, vozovi in ljudje, ki po takih cestah hodijo! Ako vam ni nič za lepoto, ugled vasi in skupno korist, naj se vam smili vsaj živina in vaši čevlji, sem si mislil, ko sem se peljal skozi lepo vas Sušje. Samo tega ne vem, ali se vas še tako imenuje, ali jo mislijo na novo krstiti, kajti ne na enem, ne na drugem

koncu nisem opazil tistih »vaških tabla«, ki naznanjajo ime vasi. Nemalo sem se čutil. Ko sem poprašal nekega možaka po vzroku, mi je razodel skrivnostno, a obenem žalostno novico. Ker so bili v popolnoma slovenski vasi do zadnjega časa dvojezični napisi, so ponoči prišli v vas neznan zlikovci in odnesli table z žebli vred. Pa ne, da bi bil občinski odbor nebrižen v narodnostnem oziru! Zadeva o dvojezičnih vaških tablah se je že dvakrat obravnavala pri občinski seji. Tu se je stavil in enoglasno sprejel predlog, da se dvojezični napis čimprej nadomesti s samoslovenskim, ker dvojezičnega dobiš samo še v Grčaricah na nekem skednju obseženega. Ampak izvršujoča občinska uprava je taka, da se ne pobriga veliko za sprejete predloge, da pusti celo pod kapom ležati dvojezično tablo pri »Rokah«. Pri nas — sem si mislil — bi naredili drugače in pognal sem dalje s trdnim sklepom v srcu, da se bom še za dne odpeljal iz Nove Štife, ker po grdihih potih ni prijetno hoditi ponoči. Pa danes sem imel že smolo, kamor sem prišel. Tik pod klancem Nove Štife me je presenetilo novo razočaranje. Jaz in moja krošnja sva že videla marsikatero pot, toda take, kakor je pod Novo Štifo, še ne. In ta pot, pravijo, je napravljena pred mesecem dni. Gospodje iz Sodražice in novošifitske okolice, pridite skupaj in trezno presodite, ali spada taka pot v dvajsetem stoletju med civilizirane ljudi. Čeravno sem neinteresovan, pozivljam okoličane in sodražke zastopnike, da si enkrat ogledajo cesto pod Novo Štifo. Svočas so leta in leta delali cesto proti Lipovšici, ki pa še danes gola rebra kaže. Ali bodo za par metrov dolgo cesto tudi leta in leta prosili, da se postavi v tako stanje, da more hoditi po njej človek brez življenske nevarnosti. Ganite se merodajni faktorji in dajte ljudstvu to, kar ste mu obljubili. Gospod od Nove Štife se na vso moč trudi za povzdigo lepe romarske cerkve; zato skrbite tudi vi za povzdigo ceste, po kateri hodi že stoletja sto in sto romarjev, sicer bo postala Nova Štifa pušča, kakor je bila pred sto leti, ko so gadjje lazili po kapelici sv. Jožefa.

Notranjske novice

n Iz Notranjih Goric. Daleč smo že prišli. Naš gosp. učitelj, katerega nimamo za drugega tukaj, kakor za sitnost in breme, ker lausko leto ni poučeval, med počitnicami je bil zdrav, zdaj, ko je treba zopet poučevati, ima zopet prosto, je toliko časa nagajal in nagajal, da nimajo naši mali otroci več krščanskega nauka v šoli. Dvakrat jih je odslovil pred poukom izpred šole, sedaj jih pa ni več. Saj se starši naveličajo tega preganjanja. Upamo pa, da bodo šolske oblasti že spoznale, da tako

ne gre in bodo tudi gospodu učitelju odklenkale urce njegove brezmejne ošabnosti.

n Postojna. Zadnja prireditev Izobraževalnega društva je izborna uspešna; prostori g. Vičičeve so bili nabito polni. Igralci in igralke so dobro vršili svojo nalogo, da lahko konkurirajo tudi z igralci od potenta! Tudi tamburaši so se izkazali in so točno in precizno izvajali ne ravno lahke komade. Splošni želji, da naj igro ponavljamo, nismo mogli ustreči. Sedaj smo obrnili vso pozornost na notranje življenje društva, ker je to pglavilno. Ustanovili smo tudi odsek za govorniške vaje, ki prav dobro uspeva. Na splošno željo se je lotil odsek »Zlate knjige«, katero pridno prebira in se obenem pripravlja na — Orla. Ustanovni shod Orla bo v nedeljo teden, t. j. 6. novembra; vabljeni so vsa sosedna društva in Orli. V tem organizatoričnem boju ne more noben fant tavati zunaj društev. Ali si v Kat. izobraž. društvu ali pa v liberalnem, sicer si kakor trs na vodi, ki ga veter majo. Dobro došel vsak pošteni, ki se hoče držati navodil »Zlate knjige«; kdor pa misli, da je naše društvo premalo nobel, — naj nas obišče ob društvenih večerih; tukaj smo vsi enaki v razgovoru in po načelih in ne delamo razlik med fantom, ki nosi že zavihane mustače in tistim, ki jih še le šteje. Fantje korajžo in brez predsodkov v Katol. slov. izobraž. društvo, ki bo le vam v korist; vaši starši vas bodo veselili.

n Postojna. Ustanovitev Orla v Postojni bo 6. novembra t. l. s sledečim sporedom: 1. Nastop tamburaškega zbora. 2. Ustanovitev Orla, nastop raznih govornikov. 3. Igra: »Tri sestre«, spisal dr. Krek. — Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 80 vin.; stojišča 50 vin. Solo obiskujoči otroci 30 vin. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

n Sv. Trojica. Pri nas se je vršil v nedeljo zelo lep, dobro obiskan shod, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o delovanju državnega in deželnege zbora. Zborovalci so zelo pazno poslušali in odobrvali posebno vse sklenjene zakone v deželnem zboru. Predsednik shoda č. g. župnik, je zaključil shod s pozivom, da stojimo močato v vrstah S. L. S.

n Hrenovice. Našo župnijo je zadeli letos hud udarec. Skoro vse poljske pridelke nam je pokončal črv. Krompirja še za dom ne bomo imeli. Marsikdo je fižola manj pridelal, kakor pa ga je usadil. Pred kratkim se je vršila cenitev škode po polju. Upamo kake pomoči. — Dne 19. oktobra nas je obiskal prvič glavar g. dr. A. Pilscher ter nam po sveti maši razdelil obresti ustanove Marije Kalister. Ob tej priliki si je ogledal tudi občinski urad. — Na Studencu pri Hrenovicah pa smo imeli v noči dne 20. oktobra zopet hud strah. Nastal je namreč ob 11. uri ponoči ogenj pri št. 17, ki je upepelil poslopje in seno. Tem hujše pa je to, ker je ogenj bil pri tej hiši v kratkem času

že drugič, tretjič pa tekom štirih let v naši vasi. Oba posestnika pogorele hiše sta zavarovana, pa ne za vse. Na pomoč so prišli ognjegasci iz Hruševja, pozneje pa tudi iz Postojne. Hvala jim. Sreča, da se ogenj ni razširil na druga poslopja.

n Cerknica. Zrela ptička sta brata Ris v Cerknici. Dasi hodita še v šolo, sta že zelo izurjena v tatvini. Pred kratkim sta bila obsojena v občinski zapor, eden na tri, drugi na pet dni ječe. V zaporu pa jima je postalo dolgočas. Prebrnila sta peč in ušla skozi vratica. — Slabo se je postavilo cerkniško učiteljstvo ob priliki sv. birme. V vseh farah cele dekanije je k vzprejemu g. knezoškofa šolsko mladino spremljalo učiteljstvo in se v šoli predstavilo cerkvenemu knezu. Četudi so nekateri med njimi liberalci, so vendar dali malim lep vzgled in pokazali, da znajo vsaj oliko. Edino v Cerknici se je učiteljstvo poskrilo kakor čurki, če se med nje posveti, dasi nadučitelj šest stanuje v šolskem poslopiju. Celotno med izpraševanjem v šoli so otroke po ostalih razredih pustili popolnoma brez nadzorstva. »Slovenec« je priporočal vodstvu liberalne stranke, naj cerkniškemu učiteljstvu zato pošlje kako posebno odlikovanje ali naj vsaj katerega izmed njih postavi pri prvih volitvah za — liberalnega kandidata, kakor na Dolenjskem Ganglana. — Bi bilo res imenitno.

n Z Blok. Izobraževalno delo, ki je vsled poletne vročine in utrujenosti nekoliko zaostalo, se je zopet pričelo v našem društvu. V septembru smo imeli predavanje o koleri in jetiki, zadnjo nedeljo pa o Portugalski in njeni revoluciji. Tudi oder je zopet oživel. Dne 16. oktobra so članice »Dekliške zveze« predstavljale »Lurško pastarico«. Ta krasna predstava, igrana že skoro na vseh ljudskih odrih, je tudi pri nas nepričakovano dobro uspela. Lepi prizori, n. pr. ko pridejo angelci, Bernardka, Ottilija, so izvalili marsiktero solzo pri mnogobrojnem občinstvu. Zato pa je na koncu »Planšarica« v šaljivem prizoru s planin prav pošteno pretresla in razveselila naša srca. Smehu ni bilo ne konca ne kraja. Tako je bilo ustrezno resnim in veselim.

n Iz Trnovega na Notranjskem se poroča: Kot žrtev alkohola je umrl dne 16. t. m. v Jablanici na Notranjskem fant Janez Hrvatini, star 57 let. V nedeljo 9. t. m. popoldne je prišel iz Vrbič, kjer je služil za hlapca, v bližnjo vas Jablanico in tam popival do 9. ure zvečer, nakar se je pijan vrnil nazaj v Vrbičo k svojemu gospodarju Jožefu Gržina, tam potem še en čas srkal alkoholov strup, nato se pa podal spat. Zašel je na hodnik dotične hiše, v pijanosti se prevrnil s hodnika in padel na cesto, kjer so ga dobili drugi dan težko poškodovanega. Previden je potem čez teden dni umrl na poškodbah, ki jih je dobil pri padcu. Pil ga je rad že od svoje mladosti in še ko je pobit ležal, je vedno zahteval še pijače. Tako gospodari kralj alkohol!

Odlikovanje tvrdke Langen & Wolf. Pri prvi mednarodni lovski razstavi na Dunaju je dobila tvrdka izvirnih motorjev, Langen & Wolf, Dunaj X., odlikovanje, in sicer državno častno diploma.

Čisto glavol! Močne živce! Zdravo spanje! Nikakih bolečin v prsih in vratu nimamo, odkar rabimo Feller-jev Fluid s znamko »Elsafluid«, ker isti bolečine olajša, podpira in krepi slabost. Mi ne poznamo nikakih želodčnih težkoč, nikakega krča itd., odkar rabimo Fellerjeve odvajalne kroglice z znamko »Elsakroglice«. Šest steklenic franko 4 K. Dobi se pristno pri E. V. Feller v Stubici, Elsa trg 16 (Hrvaško).

Kavino zrno, ta zlahtni sad, je dobil tekmovalko, ki je sicer ne bo izpodrinila, to tudi ni nameravano, ki pa onim mnogim, kateri naj ne bi uživali zrnate kave iz kateregasi bodi vzroka, znatno olajšuje nje drževanje. — Kako se imenuje? — »Frankova« ržena kava z znamko »Perlo«! Ta žitna specialiteta je toli prijetnega okusa, da bi se mogel tudi najbolj izbirljen kavopivec sprijazniti z njo; pri pokuševanju skoro ni verjeti, da se v zmlatku teh krasnih, na našem domačem polju pridelanih in na poseben način praženih, rjavih zrnih ne nahaja prav nič indijske zrnate kave, toli sličen je okus zvrteka. Prijeten grenki okus te ržene kave ima za posledico, da se le-ta čimdalje temraje pije. Manjka ji onega sladkega okusa ječmenove kave, ki je vzrok, da se ta navadno kmalu pristudi, in to je posebna prednost naše ržene kave. Ako se primesi še eno nožno ost znanega in priljubljenega »Frankovega« dodatka za kavo v zabojčkih ali zavojih, se dobi zvrtok še polnejšega okusa in lepe zlatorjave barve.

2873.

Vaše prehlajenje

In trdovraten kašelj naj se zdravi brez odlašanja s Scott-ovo emulzijo. Že po dvakratnem zavžitju se opazi olajšanje, celo ako prehlajenje ali kašelj prevladuje že dolgo časa. Vzrok temu je izborna čistota in učinkovanje sestavin in poseben način Scott-ovega pripravljanja.

SCOTT-ova EMULZIJA

je mnogo bolj učinkujoča kot navadno ribje olje.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vinarjev. Dobi se v vseh lekarnah. 3114

Pristno lesto znamko — ribičem — kot garancijstvom znanim SCOTT-ovega ravnanja!

Mesec november se bliža. Ta mesec je že od nekdaj znan kot mesec megle in kateri občuti take vremenske izpremembe, ta se jih pošteno boji. Zato vzemite pri novemberskih izprehodih vedno s seboj pristne Fayerve sodenske mineralne pastilje. To sredstvo je bilo že večkrat preizkušeno, zato je našim bralcem priporočamo.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 19. oktobra: 25, 6, 17, 9, 82.

Trst, 22. oktobra: 44, 8, 37, 89, 21.

Linc, 22. oktobra: 46, 82, 75, 15, 25.

Izjava

Podpisani Ivan Bergant, posestnik v Dravljah pri Ljubljani št. 55 izjavljam, da nisem az plačnik za dolgove, ki bi jih naredila moja žena Marija Bergant na moje ime.

Dravljje, dne 27. oktobra 1910.

3138

Ivan Bergant.

Za božič

naj vsak, ki se zanima za božična darila, zahteva z dopisnico moj bogato ilustriran glavni cenik, ki obsega veliko izbero božičnih daril, in kateri se pošlje vsakemu zastojni in franko.

C. in kr. dvor. založnik
JAN KONRAD
Brux št. 1425 (Češko).

Iz konkurzne mase

1010 komedov kompl. vel. rjuh iz samostan-platina, redna cena K 290, sedaj K 190; 870 komedov volnen. odel, zelo tople, redna cena K 400, sedaj K 270; 675 m rumbar. platna 88 cm šir. redna cena 90 v, sedaj 58 v; 560 kom. šivan. odel, ru-dečih z belo ali barv. podlogo prej K 7.50, sedaj K 5.50; 4000 parov Lama nogavic, redna cena 90 h, sedaj 55 v; 960 m tirolskega damskega lodna redna cena K 2.90 sedaj K 1.50.

Kaufhaus zur Südbahn

Gradeo, Auenstr. 68/7.

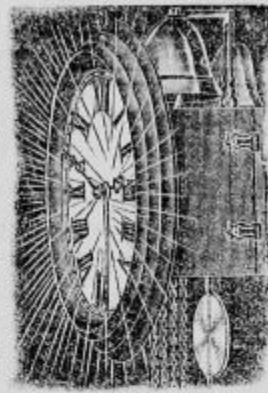
Neprimerno se vzame nazaj, zamenja ali denar vrne. — Nad 20 K pošlino prosto. 2812

Brivnica u Kranju.

moderno in higijenski urejena, se nahaja na ...
župne cerkve, v hiši št. 106. 3600-3)

Zaloga raznovrstnih lasnih izdelkov, podlog, krepa ter najboljših splošno priznanih sredstev za negovanje las, kakor Pixavona, Tannobroma itd. Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Valentin Rozman, brivec.

Budilka

s stolpnim zvonom

la kakovost, ki bi je ure in polure ter ima glasen bud. zvono, s svetlopladnim okvirjem, 20 cm v premeru, kazalnik s steklenim vložkom s tremi uticili, 3 letnim pism. jamstvom: samo K 6.60, s soneti svetlim kazalnikom K 7.20. Najcenejša kahljska okrogla ura brez budila, 30urno kolesje na pero, 16 cm premer K 3.—. Nikak' riziko! Zamena dovoljena ali denar nazaj! Razpošilja proti povz. ni preposlatvi denarja.

Prva tvornica ur

JAN KONRAD

c. in kr. dvor. založnik

v Bruxu št. 1374 (Češko).

Cenik z nad 2000 podobami na zahtevo zastojni in franko.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rhabarbara kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe želodec. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsa trg 16 (Hrvaško).

2894

42

DEKLA

starejša, krepka oseba, strogo poštena se sprejme takoj. Oskrbovati mora peko, kuhati za dva hlapca in krmiti prašiče. Plača 18 K na mesec. Oskrbišivo graščine Hmelnik, p. Novomesto. 3129

Učenca

sprejme Janez Adamič, kovaški mojster v Orteneku Dolenjsko. 3199

izvolite zahtevati vzorce! barhenta, flanel, modnega blaga in opreme, platna, damasta, kanafasa i. t. d. vse novost, katere pošlje franko dobro znana razpošiljalnica

O. I. Havlicek & brata

Podžbrad, Češko. 3117
Pošiljamo tudi 1 zavoje 40 m stankov letnega in zimskega črnilnega blaga, sortirano v silovosti 1-8 m, za samo 1-kron ranko po povzetju. Priložnostni nakupi! Izredno ceno!

Najcenejši nakup češkega posteljnega perja

Novo, dobro, sivo, biserpraisno, zelo polno perje elastično, 5 kg 10; boljšega 5 kg K 12; najboljšega 5 kg K 16. En poskus mi pridobi stalne odjemalce. Pošilja se poštine prosto po povzetju; dovolj eno jeblago zamenjati ali vrniti proti odloku, poštni stroški. Pri naročju blagovni navesti št. 12.

Ivana Polatschek Janowitz & Ang. p. Klatovu

Perilo

Pišite po cenike od perila za gospode, dame in otroke, preprog in po vzorce od platnenega blaga na tkalnico in tovarno perila

Oswald Lellek, Toplice Belohrad (Češko).
dobite iste s povratno pošto

Zastonj!

IZJURNI OTTO MOTORJI

Za svetilni plin, sesalni plin, bencin, bencol, petrolin itd.

Pazite: motorji za surovo olje sistem Diesel.

Zahtevajte specialni prospekt 502 L. D.

Specialni oddelek: Stroji za žage in obdelovanje lesa.

Popolne opreme žag in mizarne.

LANGEN & WOLF, DUNAJ X

Tržne cene Gospodarske Zveze

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 18. oktobra 1910.

Deželni pridelki:	K	v	Zivina, meso	K	v
Pšenica	21	—	živa vaga:	—	—
Rž	16	60	Goveda pitana	80	—
Ajda	17	40	Teleta težka	110	—
Ječmen	14	80	Teleta mala	106	—
Oves	17	—	Prašiči	132	—
Proso belo	19	—	Kostruni	108	—
Proso rumeno	15	—			
Koruza stara	15	00	Kuretnina in drugo:		
Koruza nova	—	—	Maslo kuhano	280	—
Leča	25	—	od K 200 — do	—	—
Grah	20	40	Maslo surovo od	280	—
Laneno seme	40	50	K 200 — do	—	—
Gratiča	20	—	Slanina sveža	164	—
Domača detelja	12	50	(špeh)	—	—
Gorenjska repa	80	—	Slanina prekajena	174	—
Fizol Ribičan	20	50	Mast svinjska	185	—
Fizol Prepelčar	28	—	Loj	99	—
Fizol Mandolon	22	—	Jajca 100 kom	9	—
Cebula	10	00	Pišanci	1	70
Krompir	7	—	Golobi	—	70
Zelje sveže	2	30	Raca	—	50
Zelje kislo brez sode	7	70	Gos	6	—
Repa sveža	2	00			
Repa kisla brez sode	9	40	Kolonijalno blago na debelo		
Brinje	14	50	Riz Rangon od	31	—
Kumna	70	—	K 25 — do	—	—
Oreh	—	—	Kava Santos od	248	—
Gobe suhe	400	—	K 200 — do	—	—
Jetlice	12	—	Sindkor	86	50
Zelod	5	—	Petrolej	27	50
Smrekovi storži	7	—			
Seno	4	80			
Slama	4	40			
Stelja	3	70			

Posestvo naprodaj!

V Ponikvah pri Dobropoljah je naprodaj posestvo; obstoječe iz hiše (7 lepih sob z vsemi pritisklinami), velikega sadnega vrta in 1 oral bukovnega gozda. Jako pripravno za letovišče ali penzionista: do cerkve 5 minut, do kolodvora pol ure. Cena se izve pri Simonu Oblak, Ponikve p. Dobropoljah. 43. 3141

20 do 50 K na dan

lahko zaslužijo osebe vsakešnega stanu, z razpečevanjem novega predmeta, ki se rabi v vsaki hiši. Pošljite v pismu za pojasnilo znamko za 30 vin, in svoj naslov. 3142

Josip Batič, Idrija (Kranjsko).

4 izurjene

pohištvene mizarje

2 stavbinska mizarja in en steklar dobe takoj trajno delo. Vstop čimprej. Plača 45 do 55 vin na uro. Potnina se plača. Vsaj 2 moža naj bi bila večja za silo nemščine, da bota mogla tolmačiti ostalim. Brata Luger, mehanično mizarstvo, Dornbirn I, Zollgasse, Predarlisko. 3143

Dva učenca

se sprejmeta takoj za kovaško obrt s hrano in stanovanjem. Mihael Weis, kov. mojster in gostilničar Konjušna ul. 12, Ljubljana. 3099

ZAGAR

dobro izvežban na vodni žagi (Venetizianer) dobi takoj stalno službo pri tvrdki Ivan Doljak, tovarna pohištva, Solkan pri Gorici. 3088

Benzin motor

8 PS in kompletna žaga (Venetizianer) s cirkularno je ceno na prodaj na graščini Raka pri Krškem. Natančnejša pojasnila daje oskrbnišvo graščine tamkaj 3137 (10)

Odeje za konje (koci) solidno, trpežno izvršene.

St. 233 Štajerska odeja iz diške, povsem karirata v različnih vzorcih, kot temeljna barva rjav z rdečo-višnjevimi ali rdečo z lenimi pasami, rumena z rdečimi rjavimi pasami, modra z rdečimi rumenimi pasami, zelena s črnimi pasami, sivorjava z belimi pasami. — I. velikost 175 cm do glave, 115 cm široka K 5.—. — Boljša odeja K 5.70, 6.60, 7.—, 8.20, 9.—, 9.—, 10.— in višje v bogati izbiri. Nikak rizično! Zamenjava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja proti povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik

Jan Konrad, pošiljalnica Brūx 1396 (Češko).

Glavni cenik z nad 30.0 slikami na zahtevo zastoj in franko.

Priložnostno božično darilo

za otroce kinematograf

Istodobno uporaben tudi kot »Luterna magica« ista je 33 cm visok, s 3 barvenimi pasami slik (filmi) in 6 »Luterna magica« slikami v steklu 3 1/2 cm šir, petroleja, reflektor in navodlom za uporabo, komplet v kar. K 10.—. S tem kinematografom pričarajo se na steno žive slike, koje si rade ogledujejo mi-de in stare osebe. Mehanizem je natančen in preprost; omogoča uporabo vsakomur, tudi otrokom. Ne posredno se naroča, tem c. in kr. dvor. založniku

JAN KONRAD, razpošiljalnica v Brūxu št. 1393 (Češko).

Bogato ilustrirani glavni ceniki o kinematografih Luterna magica, parnih strojih, meh. igračah itd. se pošljejo vsakomur na zahtevo zastoj in franko.

vožnja s Cunard Line

2927/07
Bliznji odhod iz domače luke
Trsta: Ultonia 29./11., Saxonia 8./11., Pannonia 15./11. 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 5./11., 17./12., Mauretania 19./11., 10./12. 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlašek, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 180.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Pristne niklaste verižice.

Št. 4747. Niklasta-Jocke-verižica, predstavlja čveterovprežnik, dobro trpežno delo K 2.80.

Glavni cenik z več kot 600 slikami na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Št. 4757. Fina, pletena verižica iz 9 vrst z lepim premikalcem, lepo in solidno izdelana 80 cm dolga K 4.80. Št. 5088. Ista v pristnem srebru, krasna izviritev K 25.—. Pošilja po povzetju ali preposlatvi zneska c. in kr. dvor. založnik

JAN KONRAD razpošiljalnica, Brūx, št. 1375, Češko.